

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ:

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Το ισχύον δικονομικό δίκαιο στην απονομή της πολιτικής δικαιοσύνης έχει ως βάση τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας του 1968, που τέθηκε σε ισχύ μαζί με τον Εισαγωγικό Νόμο από τις 16 Σεπτεμβρίου 1968.

Ο ισχύων Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας έχει υποστεί σημαντικές μεταβολές: α) Το έτος 1971, οπότε καταργήθηκε ο θεσμός του εισηγητή δικαστή, στον οποίο είχαν ανατεθεί σημαντικές αρμοδιότητες. β) Το 1984, οπότε καταργήθηκε η προδικαστική απόφαση στην τακτική διαδικασία του Μονομελούς Πρωτοδικείου και επιβλήθηκε σε αυτήν η διαδικασία των εργατικών διαφορών, δηλαδή η υπόθεση συζητείτο μια φορά και ως προς τα νομικά και ως προς τα πραγματικά ζητήματα. Επίσης καταργήθηκε η προδικαστική απόφαση στην τακτική διαδικασία του Πολυμελούς Πρωτοδικείου και αντικαταστάθηκε από μία αναιτιολόγητη πράξη που προσδιόριζε τα θέματα της απόδειξης. γ) Το 2001, οπότε καταργήθηκε η έκδοση πράξης στην τακτική διαδικασία του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, προβλέφθηκε μία και μόνη συζήτηση της αγωγής. Με τις πιο πάνω ρυθμίσεις επιδιωκόταν η απλούστευση της διαδικασίας και η ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης.

Κατά τη σύνταξη των διατάξεων του σχεδίου του νέου Κώδικα εφαρμόσθηκαν οι ακόλουθες αρχές: 1) Η αρχή της απλότητας των ρυθμίσεων. Δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στην διατύπωση των διατάξεων, ώστε να είναι σαφής η ερμηνεία τούτων. Ιδιαίτερως επισημαίνονται οι νέες ρυθμίσεις που αφορούν: (α) την εντελώς νέα τακτική διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων του πρώτου βαθμού. (β) την ενοποίηση των ειδικών διαδικασιών σε μία. (γ) την επιτάχυνση στην διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. 2) Η αρχή της ταχύτητας της δίκης και της οικονομίας των δυνάμεων, που απαιτούνται μέχρι την ολοκλήρωση αυτής. Κατ' εφαρμογή της αρχής αυτής δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα αποδεικτικά μέσα των εγγράφων και των ενόρκων βεβαιώσεων. 3) Η ενίσχυση της θέσης-

παρέμβασης του δικαστή στη διαδικασία και σε αρκετές περιπτώσεις παροχή σε αυτόν ευχέρειας αυτεπάγγελτης ενέργειάς του.

Βασικές ρυθμίσεις

Βιβλίο Πρώτο: Γενικές Αρχές.

Καθορίζονται τα όρια αρμοδιότητας Ειρηνοδικείων και Μονομελών Πρωτοδικείων λόγω ποσού. Ορισμένες υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας επαναφέρονται από το Ειρηνοδικείο στο Πολυμελές και Μονομελές Πρωτοδικείο, λόγω της σπουδαιότητας του αντικειμένου τους και των συνεπειών υπέρ ή σε βάρος διαδίκων. Προβλέπεται η κατάθεση γραπτής πληρεξουσιότητας μαζί με την κατάθεση της αγωγής ή του ενδίκου μέσου, καθώς και με τις προτάσεις των αντιδίκων. Παρέχεται η δυνατότητα για την επίδοση των δικογράφων στους παραστάντες δικηγόρους, οι οποίοι καθίστανται αντίκλητοι των εντολέων τους. Ρυθμίζεται η κατανομή των δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρχές που ισχύουν στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη.

Βιβλίο Δεύτερο: Διαδικασία στα Πρωτοβάθμια Δικαστήρια.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιοποίηση του χρονικού διαστήματος αμέσως μετά την άσκηση της αγωγής καθιερώνεται πρότυπο δίκης, που στηρίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό στην έγγραφη διαδικασία. Η διαδικασία ενεργοποιείται και διεξάγεται υποχρεωτικά σε κάθε φάση και δεν αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια των διαδίκων. Η έγγραφη διεξαγωγή της δίκης διαφοροποιείται κατά τη δομή της από την προφορική. Η έγγραφη εξελίσσεται στη βάση προθεσμιών και δημιουργεί επί μέρους στάδια: αγωγή, απάντηση στην αγωγή, ενστάσεις, αντενστάσεις, επαντενστάσεις. Οι διάδικοι ενεργούν μονομερώς, ενώ η συμμετοχή του δικαστηρίου στην αποδοχή των προτάσεων θεωρείται περιττή. Αντίθετα η προφορική διαδικασία αναπτύσσεται στη βάση δικασίμων που προϋποθέτουν τη σύμπραξη δικαστηρίου και διαδίκων. Η συζήτηση είναι προφορική και διμερής (για τα διάδικα μέρη). Σύμφωνα μα τις ρυθμίσεις του εισαγομένου νέου Κώδικα δίνεται προτεραιότητα στην έγγραφη διαδικασία και στην επιφύλαξη της δυνατότητας για επιλογή της προφορικής συζήτησης και της διεξαγωγής αποδείξεων στο ακροατήριο σε ένα μεταγενέστερο στάδιο της δίκης με συνεκτίμηση των μέχρι τότε αποτελεσμάτων της δίκης. Αν η δίκη δεν προωθείται για ορισμένο χρονικό διάστημα τότε η αγωγή θεωρείται ανακληθείσα. Αν οι διάδικοι δεν υποβάλλουν προτάσεις, η υπόθεση ματαιώνεται. Θα πρέπει να ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζητήσεως εντός εξήντα ημερών. Άλλως η υπόθεση διαγράφεται και η αγωγή θεωρείται ως μη ασκηθείσα. Μετά τη συζήτηση εκδίδεται η οριστική απόφαση με βάση τα στοιχεία του σχηματισθέντος φακέλου της δικογραφίας. Εάν από τη μελέτη του φακέλου αυτού να κρίνεται απολύτως αναγκαία η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο, με απλή διάταξη του δικαστή ή του προέδρου του

πολυμελούς πρωτοδικείου διατάσσεται η επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο όχι μικρότερο των δεκαπέντε ημερών και η εξέταση μαρτύρων λαμβάνει χώρα ενώπιον του ήδη διορισμένου δικαστή. Αν κατά την μελέτη της υποθέσεως ή τη διάσκεψη προκύψει ότι επιβάλλεται η διενέργεια αυτοψίας, πραγματογνωμοσύνης ή η εξέταση των διαδίκων στο δικαστήριο, τότε διατάσσεται η επανάληψη της συζήτησης και εάν κριθεί αναγκαίο η μαρτυρική απόδειξη στο ακροατήριο.

Βιβλίο Τρίτο: Ένδικα Μέσα και Ανακοπές.

Μετά την κατάργηση της προφορικής άσκησης αγωγών κλπ στο ειρηνοδικείο, αναγκαίως καταργείται η δυνατότητα αυτής της ασκήσεως και για τα ένδικα μέσα. Η κρίση για την κατά τόπον αναρμοδιότητα δεν προσβάλλεται πλέον με έφεση. Η προθεσμία για την άσκηση εφέσεως και αναιρέσεως, εάν δεν επιδοθεί η απόφαση, περιορίζεται σε διετή. Μετά τις μεταβολές στην γενική διαδικασία αναπροσαρμόζονται αναγκαίως η διαδικασία στην έφεση και την αναψηλάφηση. Για την αποφυγή απαραδέκτων καταργείται η προθεσμία προσκομιδής των προτάσεων και εισαγωγικού δικογράφου της πρωτοβάθμιας δίκης. Επιτρέπεται για συγκεκριμένους λόγους αναίρεση κατά αποφάσεων ειρηνοδικείου. Καταργείται η διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου που προέβλεπε την σύνταξη συνοπτικής έκθεσης από τον εισηγητή της υπόθεσης.

Βιβλίο Τέταρτο: Ειδικές διαδικασίες.

Η ουσιώδης μεταβολή της τακτικής διαδικασίας, με έμφαση τη γραπτή διεξαγωγή της δίκης με την τυπική κατά κανόνα προφορική συζήτηση της υποθέσεως, δεν προκρίνεται και για τις ειδικές διαδικασίες. Αυτές διατηρούνται ως Βιβλίο Τέταρτο του ΚΠολΔ. Η βασική διαδικαστική ρύθμιση όλων των ειδικών διαδικασιών αποτυπώνεται σε εισαγωγική διάταξη (άρθρ. 591), η οποία παραπέμπει στις διατάξεις του Γενικού Μέρους όπου αυτές δεν αντιβαίνουν στις ειδικές διαδικασίες. Κατά τα λοιπά ρυθμίζει όλα τα διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν αυτές. Επειδή η υπόθεση εκδικάζεται σε μία και μόνο προφορική συζήτηση, ο χρόνος επιδόσεως της αγωγής και κατά συνέπεια και ο χρόνος κλητεύσεως, ορίζεται με σημείο αναφοράς τη συζήτηση της υποθέσεως. Αυτή η διαφοροποίηση στην επίδοση της αγωγής είναι επιβεβλημένη και καθίσταται αναπόφευκτη λόγω των σημαντικών διαδικαστικών αποκλίσεων της τακτικής έναντι των ειδικών διαδικασιών.

Οι ειδικές διαδικασίες συστηματοποιούνται σε τρεις (3) βασικές κατηγορίες: Η πρώτη καλύπτει τις προσωπικές διαφορές από την οικογένεια γενικότερα, δηλαδή το γάμο, την ελεύθερη συμβίωση και τις διαφορές γονέων και τέκνων (άρθρα 592 έως 613). Η δεύτερη και εκτενέστερη αφορά τις περιουσιακές διαφορές (άρθρα 614 έως και 622B). Εισάγεται μία κεντρική διάταξη που αφορά όλες τις περιουσιακές διαφορές. Συγχρόνως, διατηρούνται ορισμένες ρυθμίσεις που είναι καίριες για τις επιμέρους περιουσιακές

διαφορές. Ο περιορισμός, που αφορούσε στο δεδικασμένο ως προς τα ζητήματα που κρίθηκαν παρεμπιπτόντως σε μία μισθωτική διαφορά, καταργείται. Στην τρίτη κατηγορία ρυθμίζεται η έκδοση διαταγών (πληρωμής και απόδοσης μισθίου-άρθρα 623–646). Στην έκδοση διαταγής πληρωμής οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν ως σκοπό να καταργήσουν τα κωλύματα που δεν συνάδουν με την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, να επιλύσουν νομολογιακές διακυμάνσεις ως προς τη δικαιοδοσία για την έκδοση της και να διευκολύνουν την συνεκδίκαση της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, με την ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως. Ειδικότερα, η έκδοση διαταγής πληρωμής από τους δικαστές των Πολιτικών Δικαστηρίων, προϋποθέτει ιδιωτικού δικαίου διαφορά. Μετριάζεται το κώλυμα για την έκδοση διαταγής πληρωμής για πρόσωπα που κατοικούν στο εξωτερικό, ή δεν είναι γνωστής διαμονής, αλλά έχουν νόμιμα διορισμένο αντίκλητο. Η προθεσμία και η άσκηση της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής δεν αποδυναμώνουν την εκτελεστότητά της, με εξαίρεση τη διαταγή πληρωμής, που έχει εκδοθεί και επιδοθεί στον αντίκλητο, οπότε η προθεσμία της ανακοπής αναστέλλει την εκτελεστότητά της. Η δυνατότητα σωρεύσεως της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής στο ίδιο δικόγραφο με την ανακοπή κατά της εκτελέσεως, όταν αυτή επισπεύδεται με εκτελεστό τίτλο τη διαταγή πληρωμής, συμβάλλει στην οικονομία της δίκης και αποτρέπει τις περιττές δίκες είτε αυτές είναι δίκες ανακοπής, είτε είναι δίκες αναστολής. Η εκδίκαση ανακοπής κατά της διαταγής είναι δίκες ανακοπής, είτε είναι δίκες αναστολής. Η εκδίκαση ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής γίνεται από το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο και ορίζεται ως εφαρμοστέα διαδικασία αυτή των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ. Βεβαίως όταν η απαίτηση για την οποία αυτή εκδόθηκε προέρχεται από πιστωτικούς τίτλους, εφαρμοστέα είναι και η διάταξη του άρθρου 622B, ως ειδικότερη ρύθμιση. Επί ερημοδικίας ο ανακόπτων αντιμετωπίζεται ως ερημοδικών ενάγων.

5. Βιβλίο Πέμπτο: Ασφαλιστικά Μέτρα.

Οι διατάξεις του Ε' Κεφαλαίου του ισχύοντος Κώδικα περί Ασφαλιστικών μέτρων εφαρμόζονται ακωλύτως από τα δικαστήρια, χωρίς να δημιουργούνται ερμηνευτικά ζητήματα, ενώ δι' αυτών εξασφαλίζεται η προσωρινή προστασία των αξιώσεων και εξυπηρετούνται οι ανάγκες των συναλλαγών. Οι γενόμενες νέες ρυθμίσεις συνίστανται στα εξής: Είναι δυνατή η λήψη ασφαλιστικών μέτρων για μέλλουσα απαίτηση. Καταργείται η προφορικότητα της διαδικασίας στο μονομελές πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο, εκτός από την άσκηση πρόσθετης παρέμβασης. Η γνωστοποίηση της συζήτησης γίνεται και με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος. Μόνο για την εκτέλεση απόφαση ασφαλιστικών μέτρων κατά αλλοδαπού δημοσίου απαιτείται πλέον η προηγούμενη άδεια του Υπουργού της Δικαιοσύνης. Οι ρυθμίσεις που αφορούν στην απόφαση και την προσωρινή διαταγή προβλέπονται πλέον αυτοτελώς σε διαφορετικά άρθρα για λόγους σαφούς νομοτεχνικής

διατυπώσεως. Η ανάκληση ή μεταρρύθμιση από το δικαστήριο της κυρίας δίκης επεκτείνεται και στις αποφάσεις που απορρίπτουν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης και η επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης μπορεί να γίνει και με οριστική απόφαση.

6. Βιβλίο Έκτο: Διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας.

Επέρχονται μεταβολές ως προς την αρμοδιότητα των δικαστηρίων, ώστε να υπάρχει ασφαλέστερη κρίση σε υποθέσεις σημαντικές ή σύνθετες. Προβλέπεται η δυνατότητα συζήτησης των αιτήσεων πτώχευσης, ακόμα και με την απουσία του αιτούντα, εφόσον παρίσταται ο καθού ή ο παρεμβαίνων,

7. Βιβλίο Έβδομο: Διαιτησία

Διατηρούνται οι ρυθμίσεις του υφισταμένου Κώδικα.

8. Βιβλίο Όγδοο: Αναγκαστική Εκτέλεση.

Κύριος στόχος όλων των προτεινομένων τροποποιήσεων:

Ο περιορισμός: α) του αριθμού των ένδικων βοηθημάτων που μπορούν να ασκηθούν κατά τη διενέργεια των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας και β) του χρόνου που απαιτείται για να ικανοποιηθεί στην πράξη η αξίωση που ενσωματώνουν οι εκτελεστοί τίτλοι.

Όλες οι αιτιάσεις κατά των πλημμελειών της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως προβάλλονται σε δύο στάδια. Το πρώτο λαμβάνει χώρα πριν από τον πλειστηριασμό και περιλαμβάνει όλους ανεξαιρέτως τους διισχυριζόμενους λόγους ακυρότητας της διαδικασίας. Ο ενδιαφερόμενος διάδικος συγκεντρώνει όλες τις αιτιάσεις κατά της μέχρι τώρα εκτελεστικής διαδικασίας σε μια ανακοπή, που θα εκδικάζεται πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Κατά της απόφασης που θα εκδίδεται επιτρέπεται η άσκηση μόνο έφεσης, χωρίς να αναστέλλεται η περαιτέρω διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, ενώ υπάρχει, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα της άσκησης αίτησης αναστολής. Το δεύτερο στάδιο προσβολής της εκτελεστικής διαδικασίας τοποθετείται μετά τη διενέργεια του πλειστηριασμού και περιλαμβάνει τη δυνατότητα άσκησης ανακοπής για ενδεχόμενες πλημμέλειες, οι οποίες εμφιλοχώρησαν από την πράξη του πλειστηριασμού μέχρι την σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Στις περιπτώσεις εκτελεστών τίτλων, στους οποίους η ικανοποιούμενη αξίωση δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο δικαστικής κρίσης μέχρι την έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας, οι διαφορές αυτές εκδικάζονται με την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Η πρωτοβάθμια απόφαση θα είναι προσωρινώς εκτελεστή, ώστε σε περίπτωση νίκης του δανειστή, να συνεχίζεται η εκτελεστική διαδικασία, με την παροχή ισόποσης με την εκτελούμενη αξίωση εγγύησης. Στην διαδικασία, με την παροχή ισόποσης με την εκτελούμενη αξίωση εγγύησης. Στην κατηγορία αυτή των εκτελεστών τίτλων επιτρέπεται κατά της πρωτοβάθμιας απόφασης όλα

τα ένδικα μέσα πλην της ανακοπής ερημοδικίας.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η λειτουργία του κράτους δικαίου επιτελείται ως μια συνεκτική, προβλέψιμη, ταχεία και συνεπής διαδικασία λήψης δικαστικών αποφάσεων, από την υποβολή μιας υπόθεσης ενώπιον του δικαστηρίου μέχρι την τελική απόφαση, και ασκεί σημαντική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα. Το κράτος δικαίου είναι ένα θεμελιώδες μέρος του θεσμικού πλαισίου και επιτρέπει στις παγκόσμιες αγορές να λειτουργούν ομαλά. Όταν δεν υπάρχουν αποτελεσματικά δικαστήρια, πραγματοποιούνται λιγότερες επενδύσεις και επιχειρηματικές συναλλαγές. Η καθυστέρηση είναι το κύριο πρόβλημα της δικαιοσύνης. Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την απονομή δικαιοσύνης αποτελεί μία ποσοτική παράμετρο, που επηρεάζει το κράτος δικαίου. Η αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης καθορίζεται από την ορθότητα των αποφάσεων και την ταχύτητα με την οποία εκδίδονται, αλλά και από την πληρότητα της, δηλαδή την ποσότητα των υποθέσεων που δικάζονται. Η ταχύτητα έκδοσης της τελικής απόφασης είναι ένα μόνο από τα κριτήρια που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης, αλλά είναι σημαντικό. Όταν η δικαιοσύνη απονέμεται με μεγάλη καθυστέρηση επιδεινώνονται και άλλα ποιοτικά μέτρα της αποτελεσματικότητας της δικαστικής εξουσίας. Ο μικρότερος αριθμός διαδικασιών συνδέεται με πιο δίκαιη μεταχείριση και αμεροληψία στο δικαστικό σύστημα, ενώ η μεγαλύτερη πολυπλοκότητα των διαδικασιών συνδέεται με υψηλότερο κόστος και μεγαλύτερες καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης. Όταν αυξάνεται ο αριθμός των υποθέσεων που παραμένουν ανολοκλήρωτες σε σύγκριση με τον αριθμό των υποθέσεων που υποβάλλονται, αυξάνεται αντίστοιχα και ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση μιας αντιδικίας, και αντίστροφα. Η Ελλάδα αποτελεί χώρα με παράδοση αστικού δικαίου, με εξαιρετικά περίπλοκο σύστημα δικαστικών διαδικασιών. Με τον νέο Κώδικα επιχειρείται απλοποίηση των διαδικασιών, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, ενώ διατηρείται ένα βέλτιστο επίπεδο διαδικαστικής δυσκολίας.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση

συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν προστικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με τον νέο νομοθέτημα επιδιώκεται η θεσμοθέτηση ενός πλέγματος σαφών και λειτουργικών δικονομικών διατάξεων υπό την συστηματική ενότητα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μέσω των οποίων θα εξασφαλίζεται ταχεία και αποτελεσματική δικαιοσύνη, χωρίς της στρεβλώσεις και δικονομικές αγκυλώσεις του παρελθόντος. Η εισαγωγή ενός θεσμικού εργαλείου απονομής δικαιοσύνης από τα δικαστήρια, η δημιουργία ενός σύγχρονου δικονομικού πλαισίου που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής, ώστε να εξασφαλίζεται η ταχεία πτεράτωση όλων των εισαγομένων διαφορών, και να υποβοηθείται η ακώλυτη διενέργεια των εμπορικών, επαγγελματικών, επιχειρηματικών και σε ευρεία έννοια ιδιωτικών συναλλαγών, να διευκολύνεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς και η πραγματοποίηση επενδύσεων. Τελικά, επιδιωκόμενος στόχος είναι να αποτελεί το δικαστικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου μοχλό και όχι τροχοπέδη της αναπτυξιακής προσπάθειας.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Ο νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας αναμένεται να επηρεάσει άμεσα το σύνολο των κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων που θα επιλέξουν την επίλυση μιας διαφοράς διά της δικαστικής οδού ή θα εμπλακούν σε δικαστική διαδικασία στο πλαίσιο ιδιωτικής διαφοράς.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Μετά την ψήφιση του ΚΠολΔ 1968, και την αρχική του τροποποίηση το 1971 υπήρξαν πολλές οι νομοθετικές πρωτοβουλίες και ψηφίστηκαν σημαντικά νομοθετήματα που τροποποιήσαν, συμπλήρωσαν ή κατάργησαν διατάξεις του Κώδικα. Ειδικότερα αναφέρονται οι νόμοι : α) 702/1977(Α'268), β) 1478/1984 (Α' 145) , γ) 2298/1995 (Α'62), δ) 2915/2001 (Α'109), ε) 3994/2011 (Α' 165), στ) 4055/2012 (Α'51).

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Το νομοθέτημα δεν επικεντρώνεται σε κάποια συγκεκριμένη κατηγορία, αλλά καλύπτει και αφορά κάθε μορφής επιχείρηση.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή αγοράς

Η εξασφάλιση λειτουργικού θεσμικού πλαισίου με τον νέο Κώδικα οδηγεί σε αποτελεσματική απονομή δικαιοσύνης. Η αποτελεσματικότητα αυτή επιτρέπει την ομαλή λειτουργία της αγοράς και αναμένεται να οδηγήσει σε πραγματοποίηση περισσοτέρων επενδύσεων και επιχειρηματικών συναλλαγών.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Το σχέδιο νόμου δεν αναμένεται να επιφέρει στο κόστος εγκατάστασης νέων επιχειρήσεων..

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογίου αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Τα οφέλη από την εφαρμογή του σχεδίου αναμένεται να είναι σημαντικά, καθώς θα περιοριστούν οι καθυστερήσεις στην εκδίκαση των υποθέσεων, και θα αποφευχθεί η χρονοβόρα και δαπανηρή επιμήκυνση δικών.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην οικονομία

Η επιτυχής εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων του Κώδικα αναμένεται να συμβάλει θετικά στην ελαχιστοποίηση του κόστους για την περαίωση των ιδιωτικών διαφορών, , την ανάδειξη εναλλακτικών μοντέλων επίλυσης διαφορών, που δυνητικά θα οδηγήσουν σε αποσυμφόρηση ή έστω

ελάφρυνση των πινακίων, και την ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων, που θα επιτρέψει την ενασχόληση των δικαστών με περισσότερες υποθέσεις σε μικρότερο χρονικό διάστημα.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Οι αναμενόμενες συνέπειες υπέρ του κοινωνικού συνόλου επικεντρώνονται στην αποτελεσματικότητα του μηχανισμού απονομής της δικαιοσύνης μέσα από μια ταχεία και αποτελεσματική διαδικασία, που θα μειώνει το κόστος της δίκης και θα περιορίζει το χρόνο περαίωσης της διαδικασίας, χωρίς να υποβιβάζει το επίπεδο και την ποιότητα των αποφάσεων που εκδίδονται. Περαιτέρω συνέπεια είναι η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών, των συναλλασσομένων και των επιχειρήσεων προς το σύστημα απονομής δικαιοσύνης και το γενικότερο αίσθημα ασφάλειας δικαίου στην ελληνική κοινωνία

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

- Ταχύτερη εκδίκαση των ιδιωτικών διαφορών.
- Αποτελεσματικότητα της πολιτικής δίκης.
- Μείωση του κόστους, ως απότοκο της ταχύτητας στην απονομή της δικαιοσύνης
- Ανάδειξη εναλλακτικών τρόπων επίλυσης διαφορών, συγκριτικά οικονομικότερων σε σχέση με την δικαστική οδό.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

- Επιτάχυνση της πολιτικής δίκης

- Προώθηση εναλλακτικών μορφών επίλυσης
- Αποτελεσματικότητα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης
- Λειτουργικότητα των διατάξεων του ΚΠολΔ
- Προσαρμογή στις προκλήσεις του ψηφιακού περιβάλλοντος

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Άρθρο 20 § 1

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Καθώς πρόκειται για σχέδιο που επιφέρει πληθώρα τροποποιήσεων στον ΚΠολΔ, ο αριθμός των αποφάσεων [στη συντριπ्तική τους πλειοψηφία του Αρείου Πάγου] είναι ευρύτατος, και σχετίζεται με τις επιμέρους διατάξεις του Κώδικα.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Άρθρα 6 § 1 και 8 ΕΣΔΑ

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Στο σχέδιο περιλαμβάνεται αναλυτικός πίνακας που εμφαίνεται η αντιστοιχία των διατάξεων του Κώδικα που αντικαθίσταται με τις διατάξεις του εισαγόμενου νέου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Οι διατάξεις του Σχεδίου Νόμου καταστρώθηκαν ύστερα από συγκροτημένο και ουσιαστικό διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους στη Δικαιοσύνη φορείς (ανώτατους δικαστές, ενώσεις δικαστών και εισαγγελέων , καθηγητές πανεπιστημίου, δικηγορικούς συλλόγους, επαγγελματικές ενώσεις). Το Υπουργείο Δικαιοσύνης , Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κάλεσε όλους τους ενδιαφερομένους σε διάλογο και έλαβε τις θέσεις και απόψεις της Ολομέλειας του Άρειου Πάγου , των μεγάλων Εφετείων καθώς και των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, ενώ πλήθος άλλων επιστημονικών και επαγγελματικών ενώσεων έθεσε υπ' όψη της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής αριθμό προτάσεων και θέσεων . Το Σχέδιο Νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από την 7^η έως και την 28^η Μαρτίου 2014, διαδικασία στην οποία συμμετείχαν φυσικά πρόσωπα αλλά και θεσμικοί φορείς (δικαστές όλων των βαθμών, ενώσεις προσώπων κα.) με αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων . Το Υπουργείο αξιολόγησε και αξιοποίησε σε μεγάλο βαθμό τις εισφερόμενες προτάσεις και απόψεις, είτε δια της τροποποίησης ικανού αριθμού σχεδιαζόμενων διατάξεων είτε δια της εισαγωγής νέων ρυθμίσεων .

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το Σ/Ν αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 7 Μαρτίου 2014 με τίτλο «Νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

7 Μαρτίου 2014

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

28 Μαρτίου 2014

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:

ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

181 σχόλια

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1

Ορισμένα εκ των σχολίων που υπεβλήθησαν, επικεντρώθηκαν στην παρ. 4 του παρόντος, υπογραμμίζοντας ότι η προσθήκη της περίπτωσης δείναι πλεοναστική και αχρείαστη. Η κρατούσα νομολογία έχει αποσαφηνίσει επαρκώς το εν λόγω ζήτημα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του παρόντος άρθρου, ένας εκ των σχολιαστών επικεντρώθηκε στην ανάγκη να πραγματοποιηθεί εκτενέστερη αναφορά στις διαδικασίες που προβλέπονται σχετικά με το εξωτερικό.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 14

Η πλειονότητα των μετεχόντων στη διαδικασία διαβούλευσης υποδέχτηκε θετικά την προτεινόμενη μείωση της καθ' ύλην αρμοδιότητας των Ειρηνοδικείων. Κρίθηκε ότι η απότομη μεταβολή της με τους νόμους 3994/2011, ως προς το ποσοτικό όριο των μικροδιαφορών, 3869/2010 και 4055/2012 προκάλεσε συμφόρηση στα κεντρικά Ειρηνοδικεία, τα οποία αδυνατούν να ανταπεξέλθουν, με αποτέλεσμα να ορίζονται πολύ μακρινές δικάσιμοι για υποθέσεις χαμηλού οικονομικού αντικειμένου. Εντούτοις, διατυπώθηκε από ορισμένους και η άποψη ότι η προωθούμενη μεταβολή είναι ανεπιτρεπτή. Ειδικότερα, υποστηρίχθηκε ότι αντί να αναβαθμισθεί ο θεσμός με εισαγωγή Ειρηνοδικών στην ΕΣΔΙ, υποβαθμίζεται, έχοντας δυσμενείς συνέπειες για την απονομή δικαιοισύνης. Στο πνεύμα αυτό υποστηρίχθηκε ακόμη ότι η αποσυμφόρηση των Ειρηνοδικείων θα επέτεινε αντίστοιχα τη συμφόρηση των Πρωτοδικείων. Βάσει μάλιστα μίας μεμονωμένης πρότασης, που υπεβλήθη, η αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων λόγω ποσού θα έπρεπε να αυξηθεί από τις 20.000 ευρώ που είναι σήμερα σε 50.000 ευρώ.

Περαιτέρω, επί της παραγράφου 1β διατυπώθηκε η άποψη ότι η επιδιωκόμενη μείωση της καθ' ύλην αρμοδιότητας του Ειρηνοδικείου στις μισθωτικές διαφορές, ήτοι μηνιαίο μίσθωμα μέχρι 400 ευρώ αντί των 600 ευρώ που επιτυχώς ίσχυσε έως σήμερα, είναι άστοχη. Προτείνεται για το λόγο αυτό να παραμείνει η αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου στις μισθωτικές διαφορές όπως καθορίστηκε με τον Ν.3994/2011, διότι υπήρχε ταχύτητα στην απονομή της δικαιοισύνης. Επιπροσθέτως, θετικά αξιολογείται και η επαναφορά της εκουσίας στα Πρωτοδικεία, πλην ενός εκ των σχολιαστών που προτείνει την παραμονή τους στη δικαιοδοσία των Ειρηνοδικείων με περαιτέρω απλοποίηση της διαδικασίας έκδοσης απόφασης επ' αυτών.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 17

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του παρόντος άρθρου υπεβλήθη η πρόταση, σύμφωνα με την οποία οι διαφορές από κοινόχρηστες δαπάνες μεταξύ ιδιοκτητών ορόφων ή διαμερισμάτων, καθώς και οι διαφορές ανάμεσα στους διαχειριστές ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και στους ιδιοκτήτες ορόφων και διαμερισμάτων από την ίδια αιτία, θα έπρεπε να υπαχθούν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου ασχέτως ποσού. Σύμφωνα με την ίδια πρόταση η σχετική πρόβλεψη θα μπορούσε ενδεχομένως να προστεθεί ως ειδικότερη υπ. αριθμ. 14 περίπτωση στο άρθρο 15.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18

Θετικά αξιολογείται συνολικά η υπαγωγή των εφέσεων κατά αποφάσεων Μονομελών και Ειρηνοδικείων σε Πολυμελή δικαστήρια, εφετεία και πρωτοδικεία αντίστοιχα, χωρίς ωστόσο να αμφισβητείται η ικανότητα και η αντίληψη των πρωτοβάθμιων δικαστών. Η επανάκριση από πολυμελή σύνθεση διασφαλίζει και εγγυάται κατά την πλειονότητα των σχολιαστών ασφαλέστερη κρίση. Εντούτοις διατυπώθηκε από ένα σχολιαστή και η άποψη ότι οι εφέσεις κατά αποφάσεων Ειρηνοδικείων θα πρέπει να κρίνονται αποκλειστικά και μόνο από Εφέτες και σε καμία περίπτωση από Πρωτοδίκες, δεδομένης της ισχυρότερης εμπειρίας αυτών.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 19

Σύμφωνα με δύο εκ των απόψεων που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας διαβούλευσης, η κατάργηση του Μονομελούς Εφετείου θα επιδράσει αρνητικά στην επιτάχυνση απονομής της δικαιοισύνης, που αποτελεί το κυρίως ζητούμενο σε κάθε σύγχρονη δικονομική μεταρρύθμιση, χωρίς να θεραπεύει τυχόν άλλα δυσμενή φαινόμενα αυτής. Η θέσπισή του συνέβαλε στην επιτάχυνση απονομής της δικαιοισύνης, ενόψει του ότι για τις υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητά του, περιορίζονται τα στάδια που απαιτούνται για την έκδοση αντίστοιχης αποφάσεως, έναντι των υπαγομένων στο Τριμελές Εφετείο. Ειδικότερα για τις ειδικές διαδικασίες, όπου απαιτείται ταχεία επίλυση, η εισαγωγή του κρίνεται ιδιαιτέρως επιτυχής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 39Α

Επισημάνθηκε από ένα εκ των σχολιαστών ότι το άρθρο 39Α πρέπει να διαγραφεί, αφού ίδια ρύθμιση περιέχεται και στο προτεινόμενο άρθρο 593 § 2.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 40

Επί του παρόντος άρθρου διατυπώθηκε η άποψη ότι πρέπει να επανέλθει το άρθρο 40Α που καταργήθηκε και καθόριζε ότι κατά τόπο αρμόδιο για εκδίκαση αγωγών είναι και το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έλαβε χώρα το τροχαίο ατύχημα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 52

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του εν λόγω άρθρου, επισημαίνεται από έναν εκ των σχολιαστών ότι κατά την περίπτωση που προτείνουν αυτοεξαίρεση οι δικαστικοί λειτουργοί ή οι δικαστικοί υπάλληλοι, δέοντας είναι να αναβάλλεται η υπόθεση σε μονομελή δικαστήρια χωρίς υποχρέωση καταβολής τέλους από τους διαδίκους, ήτοι χωρίς την καταβολή ενσήμων στην αμέσως επόμενη δικάσιμο. Εξαίρεση θα πρέπει να εισάγεται για την περίπτωση που ζητηθεί από έναν διάδικο ή από κοινού προσδιορισμός άλλης δικασίμου για λόγους ανωτέρας βίας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 53

Σχετικά με την παρ. 3 του παρόντος διατυπώθηκε από σχολιαστή η άποψη ότι το σχετικό παράβολο θα πρέπει να αυξηθεί από 100 Ευρώ σε 500 Ευρώ και να προβλεφθεί ρητά ότι θα πρέπει να προσκομίζεται υποχρεωτικά παραχρήμα ενώπιον του Δικαστηρίου, στο οποίο μετέχει ο υπό εξαίρεση Δικαστικός. Με τον τρόπο αυτό κρίνεται ότι θα αποτραπούν οι στρεβλώσεις που παρατηρούνται έως και σήμερα στη δικαστηριακή πρακτική.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 79

Επικρίθηκε στο πλαίσιο ενός σχολίου η κατάργηση της δυνατότητας άσκησης κύριας παρεμβάσεως για πρώτη φορά στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, με το αιτιολογικό ότι αυτή αντίκειται στην αρχή της οικονομίας της δίκης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 89, 91, 92

Με ευμένεια αντιμετωπίζεται η μεταβολή που θεσπίζουν τα εν λόγω άρθρα, δεδομένου ότι με την υποχρέωση τήρησης προθεσμίας για κοινοποίηση προσεπικλησης αποτρέπεται ο αιφνιδιασμός του καθ' ου η προσεπικληση και ως εκ τούτου διασφαλίζεται το δικαίωμα άμυνας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 94

Θετικά αξιολογείται η εισήγηση για υποχρωτική παράσταση με δικηγόρο ενώπιον των Ειρηνοδικείων. Κρίνεται ότι θα συμβάλλει θετικώς στην καλύτερη και πληρέστερη προστασία των εννόμων συμφερόντων των διαδίκων. Σύμφωνα με κάποιους από τους Ειρηνοδίκες που συμμετείχαν στη διαβούλευση, δεν ήταν λίγες οι φορές που διαπίστωναν ότι η αγωγή του διαδίκου έπρεπε να γίνει δεκτή στην ουσία, ωστόσο το δικόγραφο είχε αοριστίες που δεν μπορούσαν να παραβλεφθούν λόγω έλλειψης (όπως είναι φυσικό) δικονομικών γνώσεών του.

Εντούτοις ένας εκ των σχολιαστών εστίασε στην ανάγκη να εξορθολογιστούν οι σχετικές με το ευεργέτημα πενίας ασαφείς διατάξεις, δεδομένου ότι με τις κρατούσες οικονομικές συνθήκες και την υποχρεωτική παράσταση δικηγόρου στα Ειρηνοδικεία, δύναται να προκληθεί σοβαρό ζήτημα εκπροσώπησης σε δύο συνταγματικά αδυνατούν να παραστούν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 116

Επί της προτεινομένης προσθήκης δεύτερης παραγράφου στο παρόν άρθρο, επισημάνθηκε από ένα σχολιαστή ότι δεν προβλέπεται κύρωση από την παραβίαση της σχετικής ρύθμισης. (*lex imperfecta*). Για το λόγο αυτό δέον είναι να προβλεφθεί σύμφωνα με αυτόν το απαράδεκτο της σχετικής πράξη

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 116A

Ως προς το αρθ. 116A ΚΠολΔ διατυπώθηκε στο πλαίσιο μιας τοποθέτησης η ανησυχία ότι η ρύθμιση για ματαίωση της συζήτησης της υπόθεσης, εφόσον τα μέρη αποδεχθούν την πρόταση του Δικαστηρίου για προσφυγή στη διαμεσολάβηση, έρχεται σε αντίθεση με την παρ. 2 του αρθ. 3 Ν. 3898/2010 για την διαμεσολάβηση, όπου προβλέπεται ότι, σε αντίστοιχη περίπτωση, το Δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά τη συζήτηση σε δικάσιμο μετά την πάροδο τριμήνου και όχι πέραν του εξαμήνου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 119

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του παρόντος, κρίνεται θετικά η σχετική πρόβλεψη για ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ως προσπάθεια εκσυγχρονισμού της σχετικής διαδικασίας και δη του δικηγορικού επαγγέλματος.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 147

Προτείνεται να ορισθεί ρητά στο πλαίσιο του άρθρου 147 η αναστολή των προθεσμιών για όλο το διάστημα των δικαστικών διακοπών, ήτοι από 1/7 έως και 15/9, αλλά και για το ότι δε θεωρούνται εργάσιμη ημέρα το Σάββατο καθώς και συγκεκριμένες αργίες.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 169, 170, 171, 172

Έντονη κριτική έχει ασκηθεί επί των συγκεκριμένων άρθρων ως προς τη συμβατότητά τους με τις Συνταγματικές επιταγές. Ειδικότερα υποστηρίχθηκε από μερίδα των μετεχόντων στη διαδικασία διαβούλευσης ότι:

- α) Τα άρθρα 169, 170, 171 και 172, ουδεμία πραγματική ανάγκη εξυπηρετούν, αλλά αντιθέτως κατ' ουσίαν αποβαίνουν σε άρνηση του συνταγματικού δικαιώματος προσφυγής στη δικαιοσύνη και στέρηση αγώγιμων περιουσιακών δικαιωμάτων επί τη βάσει αποκλειστικώς οικονομικών κριτηρίων. Πρέπει δε να καταργηθούν ως αντίθετα στο άρθρο 20.1 του Συντάγματος, και τα άρθρα 6.1 ΕΣΔΑ, 1 Πρ. Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ, 21 & 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθ' όσον λειτουργούν ως εμπόδιο για την πρόσβαση σε ουσιαστική δικαστική κρίση οικονομικά ασθενών, κατά απαγορευόμενη διάκριση επί τη βάσει αμιγώς περιουσιακού κριτηρίου. Επιφυλάξεις για τη συνταγματικότητα των ως άνω άρθρων ΚΠολΔ έχουν διατυπωθεί παλαιόθεν, η δε διατήρησή τους ιδίως εν μέσω της τρέχουσας οικονομικής κρίσης είναι αντίθετη με τις αρχές του Κράτους Δικαίου.
- β) Περαιτέρω, ουδόλως μπορεί να υποστηριχθεί βασίμως ότι τα άρθρα 169-172 ΚΠολΔ αποσκοπούν στην αποτροπή καταχρηστικής προσφυγής στη δικαιοσύνη, δεδομένου ότι τουλάχιστον υπό την ισχύουσα και ανωτέρω μορφή τους για την επιβολή εγγυοδοσίας δεν απαιτείται καν πιθανολόγηση του βασίμου του ενδίκου βιοθήματος ή μέσου, ήτοι αυτά θεωρούνται a priori ως καταχρηστικά με μόνο κριτήριο την οικονομική αδυναμία του ενάγοντος.
- γ) Δεν παρέχουν περαιτέρω ικανά εχέγγυα υπέρ των οικονομικώς αδυνάτων εναγόντων δεδομένου ότι δεν καλύπτουν όλο το εύρος το περιπτώσεων, με χαρακτηριστικότερη ίσως περίπτωση αυτή των πτωχών εταιρειών. Άλλωστε, τα άρθρα 169-172 δεν διασφαλίζουν καν τα δικαστικά έξοδα του εναγομένου δεδομένου ότι κατά το χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως επιβολής εγγυοδοσίας, ο εναγόμενος έχει ήδη προβεί στις δαπάνες της δίκης (δικηγορικές αμοιβές για σύνταξη προτάσεων και παράσταση στο δικαστήριο). Δεν προβλέπεται ανώτατο ποσό(πλαφόν) για την εγγυοδοσία, δεν προβλέπεται υποχρέωση πιθανολόγησης της ευδοκίμησης ή μη της αγωγής (αντιθέτως αυτή αποκλείεται κατά μέρος της νομολογίας), ούτε εκτίμηση του ενδεχομένου συμψηφισμού δικαστικής δαπάνης, ούτε κριτήρια ευλόγου του ύψους της αιτουμένης εγγυοδοσίας, με αποτέλεσμα σε περίπτωση επιβολής εγγυοδοσίας κατ' άρθρο 169 ΚΠολΔ να καθίσταται αδύνατη η έννομη προστασία οικονομικά ασθενών και να στερούνται οριστικά, άνευ δικαστικής κρίσεως ουσίας, το περιουσιακό δικαίωμα που αποτελεί κάθε αγώγιμη αξίωσή τους (καθώς, εσφαλμένα, αποκλείεται και το δικαίωμα εφέσεως επί των συναφών αποφάσεων που επιβάλλουν εγγυοδοσία ή ανακαλούν αγωγές).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 205

Την τροποποίηση του άρθρο 205 προτείνει ένας εκ των σχολιαστών, μέσω της αύξησης του πλαισίου της χρηματικής ποινής σε 1000 εως 3.000 ευρώ και της ταυτόχρονης ρητής πρόβλεψης ότι εάν δεν καταβληθεί η χρηματική ποινή στο Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων από τον υπόχρεο, τότε είναι απαράδεκτη η ασκηση οποιουδήποτε ενδίκου μέσου κατά της απόφασης απ' αυτόν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 208

Θετικά αξιολογείται η κατάργηση της υποχρεωτικής απόπειρας του ειρηνοδίκη για συμβιβασμό των διαδίκων, λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι σπανίως εφαρμοζόταν στην πράξη. Με δεδομένο δε ότι διατηρείται ταυτόχρονα και η ευχέρεια που παρέχει το άρθρο 209, η σχετική ανάγκη εξωδικαστικής επίλυσης καλύπτεται πλήρως.

Κατά μια άλλη μερίδα σχολιαστών προτείνεται η απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς ενώπιον του Ειρηνοδίκη να είναι υποχρεωτική, ως όρος του παραδεκτού της συζήτησης. Να γίνεται, δηλαδή, ενώπιον του ειρηνοδίκη υπηρεσίας (ή σε μεγάλα ειρηνοδικεία, όπου δεν υπάρχει αυτή η ευχέρεια, ενώπιον ειρηνοδίκη, ο οποίος έχει οριστεί προς τούτο), χωρίς τη σύμπραξη γραμματέα, σε ημερομηνία που θα καθορίζεται με την κατάθεση της αγωγής. Αν κάποιος από τους διαδίκους δεν εμφανιστεί να εφαρμόζονται τα 271 και 272 ΚΠολΔ (τεκμήρια ερημοδικίας) και να κλείνει η διαφορά στο στάδιο αυτό. Αν αποτύχει, ο Ειρηνοδίκης να συντάσσει ένα πρακτικό, όπου θα εκθέτει το λόγο της αποτυχίας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 209

Όρθες κρίνονται οι τροποποιήσεις στο άρθρο, δεδομένου ότι απλοποιούν τη διαδικασία.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 214

Θετικά αντιμετωπίζεται από μερίδα σχολιαστών η πρόταση για άμεση επίδοση της αγωγής. Προτείνεται όμως η προθεσμία επίδοσης να είναι δύο (2) μήνες, καθώς σε περίπτωση που η αγωγή ασκείται στο όριο της παραγραφής να υπάρχει ο χρόνος να εξευρεθεί ο εναγόμενος. Στην προτεινόμενη διατύπωση προτείνεται επίσης να προστεθεί το εξής: « η αγωγή με την κάτω από αυτήν πράξη προσδιορισμού δικασίμου και την κλήση για συζήτηση, που περιλαμβάνει και αναφορά της τελευταίας ημέρας της κατάθεσης των προτάσεων, επιδίδεται στον εναγόμενο ... ». Η κατάργηση του εξαρχής προσδιορισμού της συζήτησης και η μετάθεσή του 115 μέρες μετά θεωρείται εσφαλμένη καθώς είναι αυτονόητο ότι θα πάει «πίσω» τους προσδιορισμούς για ίσο χρονικό αυτό διάστημα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 214B

Στην εν λόγω διάταξη προτείνει μερίδα σχολιαστών:

- α) η παραπομπή στην δικαστική μεσολάβηση και η αναβολή της δίκης, να γίνεται και χωρίς την συναίνεση των διαδίκων μερών, εφόσον το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ήδη ευρίσκεται η υπόθεση και με συνοπτική αιτιολογία κρίνει ούτω, επισημαίνοντας ταυτόχρονα και τα σημεία που ενδεχομένως μπορούν να επιλυθούν συμβιβαστικά.
- β) η προθεσμία της αναβολής να περιορισθεί στο τρίμηνο. Αν τα μέρη πρόκειται να συμφωνήσουν σε επίλυση της διαφοράς τους με δικαστική μεσολάβηση, το τρίμηνο λογίζεται αρκετό. Θα μπορούσε επίσης συναίνουντων όλων των ενδιαφερομένων μερών, η συζήτηση της υπόθεσης να αναβληθεί για ένα ακόμη τρίμηνο.
- γ) στο τέλος της διατάξεως να προστεθεί ... »Η συζήτηση της υπόθεσης σε περίπτωση αποτυχίας της δικ. μεσολάβησης γίνεται πάντοτε ενώπιον των ίδιων δικαστών της συνθέσεως του δικαστηρίου που

διέταξε την δικαστική μεσολάβηση εφόσον υπηρετούν ακόμη στο δικαστήριο αυτό».

δ) να δίδεται η δυνατότητα στα διάδικα μέρη, αν όλα συμφωνούν, μετά την έκδοση της αναβλητικής ανωτέρω απόφασης, στην οποία και με συνοπτική αιτιολογία θα εμπεριέχονται και τα σημεία που μπορούν τα μέρη να συμφωνήσουν, να προσφεύγουν σε ιδιωτική διαμεσολάβηση, αντί της δικαστικής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 215

Θετικά αποτιμάται η προτεινόμενη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία η επίδοση της αγωγής θα πρέπει να επέρχεται εντός 30 ημερών από την κατάθεση της. Με τον τρόπο αυτό γίνεται δεκτό ότι θα αποφεύγεται η αναβολή της συζήτησης για μη εμπρόθεσμη επίδοση, η οποία συναντάται αρκετά συχνά στην πράξη.

Κατά άλλη μερίδα σχολιαστών προβλέπεται η προεπίδοση της αγωγής κατά τη διάταξη 215 § 2. Κατά την κρίση των σχολιαστών δεν θα έπρεπε να συνοδεύεται από προσδιορισμό δικασίμου κι εγγραφή στο πινάκιο κατά το 226 § 2, διότι αυτό είναι που αναπαράγει το πρόβλημα, δηλ. ότι άγονται στην επ' ακροατηρίου διαδικασία διαφορές μη δικονομικά ώριμες. Εφόσον το παραδεκτό και το νόμω βάσιμο αποτελούν προϋποθέσεις για την έρευνα επί της ουσίας και φύσει δεν χρήζουν απόδειξης, με την εξαίρεση της έλλειψης εννόμου συμφέροντος σε κάποιες περιπτώσεις, θα μπορούσε η διαδικασία να χωρισθεί σε δύο μέρη. Πρώτα την έρευνα αυτών των στοιχείων στην προδικασία και, επί ευδοκιμήσεώς της, εκείνη επί της ουσίας (πρβλ. ΕΣΔΑ 27 & 35).

Σύμφωνα με αυτούσια απόδοση της κριτικής που έχει ασκηθεί από μικρή μερίδα σχολιαστών για τους εκτός επικρατείας διαδίκους: «Στο άρθρο 215 παρ. 2 προβλέπεται η αγωγή να επιδοθεί εντός τριάντα ημερών από την κατάθεσή της ,συνεπώς αν ο εναγόμενος διαμένει στο εξωτερικό έχει προθεσμία σχεδόν μόνο 70 ημερών (ειδικά αν τον επιδοθεί στο τέλος της προθεσμίας η αγωγή) να έρθει σε επικοινωνία με τον εντολέα του, να κατανοήσει την υπόθεση, να στείλει όλα τα έγγραφα, μάρτυρες, να γίνουν ένορκες βεβαιώσεις και προτάσεις, ΚΑΙ με αδυναμία αναβολής κατά το άρθρο 237 παρ. 4. κρίνεται ΑΔΥΝΑΤΗ η εφαρμογή αυτής της διάταξης για τους εκτός ελληνικής επικράτειας διαδίκους.»

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 221

Στο άρθ. 221 προτείνεται από μερίδα σχολιαστών να απαλειφθεί το «Με την άσκηση της αγωγής», ώστε να είναι επιτέλουνς ξεκάθαρο, ότι το άρθρο αυτό ορίζει τις (δικονομικές) συνέπειες της κατάθεσης της αγωγής και τις (ουσιαστικές) συνέπειες της επίδοσής της, και οι δικονομικές συνέπειες δεν εξαρτώνται από την άσκηση (επίδοση) της αγωγής. Αντίστοιχα να διατυπωθεί και ο τίτλος του Κεφ. Γ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 223:

Ορθή κρίνεται η πρόταση για τον με δήλωση στα πρακτικά περιορισμό του αιτήματος κλπ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 227

Την κατάργηση του εν λόγω άρθρου ζήτησε ένας εκ των σχολιαστών, με την αιτιολογία ότι η υποχρέωση προσκόμισης δικαστικού ενσήμου και γραμματίου προείσπραξης καθυστερεί τη διαδικασία. Επίσης παρατηρείται ότι ο δικαστής δεν θα έπρεπε να καλεί το συνήγορο να καλύψει τις τυπικές ελλείψεις στο δικόγραφο του, διότι η δουλειά του συνηγόρου για την οποία πληρώνεται είναι να μην υπάρχουν τέτοιες ελλείψεις.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 232

Ορθή κρίνεται η επαναδιατύπωση της διάταξης. Είναι εξαιρετικά χρήσιμο να παραγγέλνει ο δικαστής τόσο την αυτοπρόσωπη παρουσία των διαδίκων, όσο και την προσκόμιση εγγράφων που βρίσκονται στα χέρια τρίτου. Ωστόσο, κατά τη γνώμη μικρής μερίδας σχολιαστών, ελάχιστη θεωρείται η χρηματική ποινή που προβλέπεται σε περίπτωση απείθειας. Το ποσό των 300 € έως 10.000 €, προτείνεται αντί της ελάχιστης χρηματικής ποινής καθώς πρόκειται για απείθεια ανάλογα με την πιθανολογούμενη βαρύτητα του αποδεικτικού μέσου και το αντικείμενο της δίκης.

Επισημαίνεται επίσης από έναν εκ των σχολιαστών επί των στοιχείων β' και γ' του παρόντος ότι ο όρος «προσαγωγή» είναι εσφαλμένος και θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον όρο «προσκόμιση» (ή «προσκομιδή»), διότι, ως γνωστόν, τα φυσικά πρόσωπα «προσάγονται», ενώ τα έγγραφα «προσκομίζονται».

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 237

Το άρθρο 237, το οποίο αποτελεί την κυρίαρχη διάταξη της νέας τακτικής διαδικασίας στον πρώτο βαθμό, δέχθηκε μεγάλο αριθμό σχολίων, κατά κανόνα αρνητικών. Στην πλειοψηφία τους οι σχολιαστές εκτιμούν ότι το προτεινόμενο σύστημα δίκης, το οποίο στηρίζεται προεχόντως στην έγγραφη διαδικασία, είναι ανεφάρμοστο και μη λειτουργικό. Επιπρόσθετα θεωρούν ότι θα οδηγήσει στην καθυστέρηση και όχι στην επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, όπως πρωταρχικά στοχεύει ο ιστορικός νομοθέτης της ρυθμίσεως. Οι βασικές αντιρρήσεις των σχολιαστών της κρίσιμης διάταξης, μπορούν να ομαδοποιηθούν και να συνοψισθούν ως εξής: **α)** Η προβλεπόμενη προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων μέσα σε εκατό ημέρες από την κατάθεση της αγωγής, όπως ορίζει το νέο άρθρο 237 παρ. 1, είναι υπέρμετρα ασφυκτική και πρακτικά αδύνατον να τηρηθεί στην περίπτωση όπου ο εναγόμενος είναι κάτοικος αλλοδαπής. Ως προς την τελευταία περίπτωση το ίδιο ισχύει και ως προς τη δικονομική προθεσμία επίδοσης της αγωγής, μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεση της, όπως ορίζει το άρθρο 215 παρ. 2. **β)** Η προθεσμία προσδιορισμού της «τυπικής» συζήτησης της υπόθεσης μέσα σε δέκα πέντε ημέρες από το κλείσιμο του φακέλλου (άρθρο 237 παρ. 4) δεν πρόκειται να εφαρμοστεί και στην ουσία αποτελεί «ευχή» και όχι δέσμευση, αφού το επόμενο εδάφιο της ίδιας διάταξης προβλέπει την εξαίρεση της (προσδιορισμός συζήτησης της υπόθεσης στον απολύτως αναγκαίο χρόνο). **γ)** Η υλοποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων προϋποθέτει την ύπαρξη υλικοτεχνικής υποδομής, διοικητικής οργάνωσης των δικαστηρίου και ανθρωπίνου δυναμικού (τόσο δικαστικούς λειτουργούς όσο και υπαλλήλους), το οποίο σήμερα απουσιάζει από τα ειρηνοδικεία και τα πρωτοδικεία της χώρας. **δ)** Ο περιορισμός του εμμάρτυρου μεσου απόδειξης και η στην ουσία αντικατάσταση τους με το επισφαλές αποδεικτικό μέσο των ενόρκων βεβαιώσεων περιστέλλει και κάμπτει σε μεγάλο βαθμό την αρχή της αμεσότητας και της προφορικότητας της διαδικασίας, οι οποίες αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της πολιτικής δίκης. **ε)** Ο αποκλεισμός της χορήγησης αναβολής του άρθρου 241 αποτελεί εσφαλμένο δικονομικό μέτρο, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις για τις οποίες ο διάδικος ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος δεν ευθύνεται για την ύπαρξη του (σπουδαίου) λόγου αναβολής (αποχή δικηγόρων, ασθένεια κ.λπ.). **στ)** Η αδυναμία προβολής οψιγενών ισχυρισμών στον πρώτο βαθμό (βλ. άρθρο 237 παρ. 2) με την συνεπακόλουθη κατάργηση του άρθρου 269, συνιστά πολλαπλώς εσφαλμένη ρύθμιση, η οποία μάλιστα είναι αντίθετη στην αρχή της οικονομίας της δίκης. **ζ)** Η έλλειψη κλήτευσης των διαδίκων για την πρώτη (τυπική) συζήτηση (άρθρο 237 παρ. 4) και κυρίως για την επαναλαμβανόμενη συζήτηση (άρθρο 237 παρ. 6), στην οποία οι έννομες συνέπειες διατηρούνται, αποτελούν δυσβάσταχτη ρύθμιση και αναγκάζουν τους πληρεξουσίους δικηγόρους σε συνεχή επαγρύπνηση και καθημερινό επιτόπιο έλεγχο των οικείων βιβλίων για να διαπιστώσουν τον προσδιορισμό της υπόθεσης τους. **η)** Η προβλεπόμενη δυνατότητα για έκδοση πράξης εξέτασης μαρτύρων (στο επόμενο δικαστικό έτος) θα αποτελέσει τέχνασμα για τους κακοπροαίρετους και φυγόπονους δικαστές να «ξεφορτώνονται» τις δύσκολες υποθέσεις. **θ)** Με τη νέα τακτική διαδικασία και την υποχρεωτική κατάθεση προτάσεων εντός 100 ημερών από την κατάθεση της αγωγής αποκλείεται κάθε πιθανότητα συμβιβασμού της υπόθεσης.

Επίσης επί της ιδίας διαδικασίας της πρωτοβάθμιας δίκης προτείνεται από μερίδα των σχολιαστών και η καθιέρωση «φιλτραρίσματος» των εισαγόμενων προς δίκη υποθέσεων, σύμφωνα με το οποίο σε ένα πρώτο διαδικαστικό στάδιο οι υποθέσεις θα ελέγχονται ως προς το παραδεκτό της άσκησης τους, καθώς και το νομικά βάσιμο, ενώ στη συνέχεια σε ένα δεύτερο στάδιο, ο δικαστής ή το δικαστήριο θα αποφαίνεται επί το ουσιαστικό βάσιμο της αγωγής και στη συνέχεια θα εκδίδει την οριστική απόφαση του. Σε συνάρτηση με τη νέα τακτική διαδικασία συνέχεια θα εκδίδει την οριστική απόφαση του νεοθεσπισθέντος θεσμού της διαμεσολάβησης, η ορθή προτείνεται επιπρόσθετως η ενίσχυση του νεοθεσπισθέντος θεσμού της διαμεσολάβησης, η ορθή εφαρμογή του οποίου θα οδηγήσει σε αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και ως εκ τούτου στην επιθυμητή επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Τέλος μικρή μερίδα των σχολιαστών κρίνει ότι η προτεινόμενη ρύθμιση κινείται κατά βάση προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 238

Το άρθρο 238, το οποίο αποτελεί συμπληρωματική ρύθμιση του άρθρου 237 και καθορίζει τα χρονικά όρια και τη διαδικασία συμμετοχής τρίτων στη δικονομική διαδικασία, δέχθηκε ελάχιστο αριθμό σχολίων. Αυτό που παρατηρείται από τους σχολιαστές είναι ότι η διάταξη αυτή εντάσσεται στο γενικότερο πνεύμα προώθησης της προδικασίας και της συγκέντρωσης του υλικού της δίκης σε σύντομο χρονικό διάστημα. Προτείνεται όμως για τις ανακοινώσεις και τις παρεμβάσεις να απαλειφθεί η ρύθμιση για την προδικασία, ώστε να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη ελαστικότητα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 251

Προτείνεται από μερίδα σχολιαστών ότι το άρθρο 251 καταργείται εντελώς διότι στο σχέδιο εισάγεται ολική απαγόρευση της χωρίς δικηγόρο παράστασης του διαδίκου στο ακροατήριο με το νέο άρθρο 94 παρ. 1. Η εν λόγω απαγόρευση δεν είναι συμβατή με την πραγματικότητα καθώς στην ουσία της στέρει τη δικαστική προστασία σε υποθέσεις μικρού αντικειμένου. Προτείνεται να παραμείνει η διάταξη με τη μορφή που είχε μέχρι σήμερα. Από άλλους πάλι σχολιαστές διατυπώθηκε το σχόλιο ότι ενόψει της υποχρεωτικής παράστασης με δικηγόρο στις διαδικασίες ενώπιον του Ειρηνοδικείου και με δεδομένο ότι διατηρείται ακέραιη η γενική διάταξη του άρθρου 236, η οποία καθιερώνει την υποχρέωση καθοδήγησης του Δικαστή, η εν λόγω ρύθμιση στέρειται πλέον αντικείμενου και ορθώς καταργείται.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 254

Η αρχή είναι ότι η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης πρέπει να διατάσσεται μέχρι την λήξη της συζήτησης στο ακροατήριο, καθώς, λόγω της προκατάθεσης των προτάσεων και των αποδεικτικών μέσων, το δικαστήριο είναι σε θέση να διαπιστώσει την αναγκαιότητα αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, εκ των προτέρων και δεν χρειάζεται να το πράξει με απόφασή του που εκδίδεται οκτώ (8) και πλέον μήνες μετά, καθώς αυτό είναι αδικαιολόγητο. Μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν είναι απόλυτα αναγκαίο μπορεί να διαταχθεί επαναληπτική συζήτηση με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δικαστηρίου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 260

Θετικά αποτιμάται η ρύθμιση, βάσει της οποίας η αγωγή θα θεωρείται ως μη ασκηθείσα, εφόσον δεν προσδιοριστεί νέα συζήτηση της υπόθεσης μέσα σε 60 ημέρες από την ματαίωση της, καθόσον κρίνεται ότι αποσκοπεί στην οριστική εκκαθάριση της διαφοράς μέσα σε σύντομο χρόνο. Ωστόσο, για να μη δημιουργηθούν προβλήματα από την εν λόγω διάταξη που σχετίζονται με την παραγραφή των αξιώσεων, προτείνεται από κάποιον εκ των σχολιαστών να γίνει δεκτή η εφαρμογή του άρθρου 263 ΑΚ. Επομένως, σε περίπτωση που η αγωγή λογισθεί ως μη ασκηθείσα εξαιτίας του μη προσδιορισμού νέας συζήτησης μέσα 60 ημέρες από την ματαίωση, τότε ο ενάγων θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει νέα αγωγή μέσα σε 6 μήνες, ώστε να θεωρηθεί ότι η παραγραφή διακόπηκε με την άσκηση της πρώτης αγωγής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 268

Θετικά αξιολογείται η κατάργηση της ευχέρειας κατάθεσης ανταγωγής με τις προτάσεις, δεομένου ότι με αυτόν τον τρόπο αποτρέπεται ο αιφνιδιασμός του αντιδίκου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 269

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του παρόντος άρθρου, ζήτημα ανακύπτει σύμφωνα με κάποιους εκ των σχολιαστών με τη δυνατότητα πρότασης οψιγενών ισχυρισμών, δηλαδή σχετικά με την προβολή των πραγματικών περιστατικών που γεννώνται από το χρονικό σημείο του προσδιορισμού της συζήτησης της αγωγής, μέχρι τη συζήτηση. Για λόγους οικονομίας της δίκης, θα πρέπει να προβλεφθεί ειδική ρύθμιση για την περίπτωση αυτή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 271

Η νέα ρύθμιση, την οποία προωθεί το άρθρο 271, κρίνεται με βάση την αποτίμηση δύο εκ των μετεχόντων στη διαβούλευση, εξαιρετικά αυστηρή. Παρά το γεγονός ότι εικάζεται ότι επιδιώκει να αποτρέψει το φαινόμενο της μη επιδόσεως της αγωγής, με σκοπό να ζητείται αναβολή κατά την πρώτη συζήτηση, εντούτοις υποστηρίζεται ότι η μη εμπρόθεσμη κλήτευση δεν πρέπει να εξομοιώνεται με τη μη κλήτευση. Άλλως, θα παραβιαζόταν ο μέχρι τώρα κανόνας ότι η μη εμπρόθεσμη επίδοση μιας πράξης δεν έχει ως συνέπεια το ανυπόστατο αυτής (εξαίρεση αποτελεί η μη εμπρόθεσμη επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης). Υποστηρίζεται έτσι ότι με τη νέα ρύθμιση εξομοιώνεται ουσιαστικά η μη εμπρόθεσμη κλήτευση με την περίπτωση που η αγωγή κατατίθεται στην γραμματεία χωρίς να επιδίδεται ποτέ - έστω και εκπρόθεσμα στον εναγόμενο.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 315.

Ως προς το αρθρ. 315 που αφορά διόρθωση γραφικών λαθών και σφαλμάτων, προτείνεται να προστεθεί, ότι η διαδικασία μπορεί να γίνει χωρίς κλήτευση των διαδίκων, εφόσον το λάθος προκύπτει από την ίδια την απόφαση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 335

Μικρή μερίδα σχολιαστών εισηγείται την αλλαγή του περιεχομένου του εν λόγω άρθρου. Αντικείμενο απόδειξης κατά την κρίση τους, δεν αποτελούν τα «γεγονότα» (όσα έγιναν δηλαδή κι αποδεικνύονται, αλλά τα πραγματικά περιστατικά, που μπορούν να υπαχθούν στο πραγματικό του κανόνα δικαίου και να επισύρουν τις έννομες συνέπειες, που διαγράφονται σε αυτόν. Η διάταξη που παρέμεινε αναλλοίωτη επιφέρει παρανοήσεις και συντελεί σε στρεψοδικία.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 393

Εσφαλμένη θεωρείται από μερίδια σχολιαστών το επιτρεπτό της απόδειξης με μάρτυρες συμβάσεων ή συλλογικών πράξεων όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει τις 30.000 €. Το ποσό είναι πολύ μεγάλο πρέπει να περιοριστεί στις 20.000 €. Ορθή η δυνατότητα εξέτασης των μαρτύρων με τηλεδιάσκεψη. Προτείνεται επίσης να μη λαμβάνεται υπόψιν από το δικαστήριο καμία μαρτυρία αν δεν συνοδεύεται από βίντεο ή φωτογραφία των οποίων θα πρέπει να αποδειχθεί η γνησιότητα από πραγματογνώμονες που θα έχει ορίσει το δικαστήριο. Η πρόταση αυτή αφορά όλα τα άρθρα του τίτλου V περί μαρτύρων.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 396

Η επαναφορά του άρθρου 396 με το συγκεκριμένο περιεχόμενο κρίνεται εσφαλμένη καθώς τα προτεινόμενα άρθρα 237 και 238 στα οποία αναφέρεται δεν πρέπει να υιοθετηθούν για τους λόγους που έχουν ήδη λεχθεί.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 421

Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν επαρκούν για να καταστήσουν τις ένορκες βεβαιώσεις αξιόπιστο αποδεικτικό μέσο ώστε να μπορεί να στηριχθεί σε αυτό η δικαστική κρίση. Η προτεινόμενη αλλαγή για πέντε(5) ένορκες βεβαιώσεις για κάθε διάδικο θα καταστήσει τους δικηγόρους «συγγραφείς» ενόρκων βεβαιώσεων και θα επιβαρύνουν το ήδη βεβαρημένο γραφειοκρατικά σύστημα λειτουργίας των Ειρηνοδικείων. Επίσης, έχει διατυπωθεί η άποψη οι ένορκες βεβαιώσεις να γίνονται μόνο ενώπιον συμβολαιογράφων και όχι των Ειρηνοδικών. Έτσι απαλλάσσονται οι Ειρηνοδίκες από μια διαδικασία που δεν εμπίπτει στο ρόλο του δικαστή, τουλάχιστον με τον τρόπο με τον οποίο γίνεται έως τώρα.

Σχετικά με τις ένορκες βεβαιώσεις κατά άλλη άποψη και την προσπάθεια «αναβάθμισής» τους με τη σχεδιαζόμενη τροποποίηση: Καταρχάς θεωρείται από μέρος σχολιαστών ανούσιο και επικίνδυνο για τις ιδιωτικές διαφορές το να μεταφερθεί αυτούσια η ισχύουσα ρύθμιση για αναγραφή των στοιχείων του μάρτυρα στην κλήση σε ένορκη βεβαίωση με το επιχείρημα ότι αντιδικός δεν είναι ούτε το Δημόσιο, ούτε κάποιο νπδδ για να υπάρχει η ίδια «εμπιστοσύνη» ότι δεν θα γίνουν απόπειρες «παρεμβολής» στον εκάστοτε μάρτυρα. Ούτως ή άλλως παρέχεται η δυνατότητα αιτήματος ή ενστάσεως εξαίρεσης ή μη λήψης υπόψη της κατάθεσης με τις προτάσεις. Επίσης είναι άνευ νοήματος η θέσπιση «κατά τόπουν αρμοδιότητας» Ειρηνοδίκη ή Συμβολαιογράφου ενώπιον του οποίο λαμβάνεται η ένορκη βεβαίωση.

Συμβολισμάτων του ίδιου λαρραντικού περιεχομένου. Σε σχόλιο που διατυπώθηκε επίσης αναγράφεται ότι θα πρέπει ο ενόρκως εξεταζόμενος να καταθέτει διά ζώσης και να εξετάζεται με ερωτήσεις από τους διαδίκους. Όλα αυτά κατά την άποψη ορισμένων σχολιαστών είναι εφικτά μόνο ενώπιον συμβολαιογράφου, διότι ο εκάστοτε ειρηνοδίκης υπηρεσίας που είναι φορτωμένος με διαταγές πληρωμής, προσημειώσεις και τουλάχιστον 5 προσωρινές διαταγές την ημέρα ελέω υπερχρεωμένων νοικοκυριών δεν προλαβαίνει να τα κάνει τίποτα απ' όλα αυτά με αποτέλεσμα οι ένορκες βεβαιώσεις επί της ουσίας να διεκπεραιώνονται τυπικά από τους γραμματείς. Γι' αυτό πρέπει τα ειρηνοδικεία να απελευθερωθούν από αυτό το βάρος. Την αντικατάσταση του ρήματος «προσάγουν» με το «προσκομίσουν» στο πλαίσιο του παρόντος προτείνει ένας εκ των σχολιαστών. Προτείνεται τέλος να μη λαμβάνεται υπόψιν από το δικαστήριο καμία μαρτυρία των διαδίκων αν δεν συνοδεύεται από βίντεο ή φωτογραφία των οποίων θα πρέπει να αποδειχθεί η γνησιότητα από πραγματογνώμονες που θα έχει ορίσει το δικαστήριο. Η πρόταση αυτή αφορά όλα τα άρθρα του τίτλου VI περί εξέτασης διαδίκων.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κριτική ασκήθηκε από έναν εκ των σχολιαστών σχετικά με την κατά την κρίση του υποβάθμιση της διαμεσολάβησης στο νέο Σχέδιο ΚΠολΔ. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι αυτό αποτελεί μια πολύ καλή ευκαιρία, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ποιες υποθέσεις θα υπάγονται υποχρεωτικά σε πρώτο στάδιο στη διαμεσολάβηση με ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης στο δικαστήριο, εάν δεν υπάρξει προγενέστερα απόπειρα επίλυσης της διαφοράς των μερών μέσω του θεσμού της, ακολουθώντας με αυτόν τον τρόπο το παραδειγμα της Ιταλίας. Αντιθέτως σημειώνει ότι περιλαμβάνει μόνο ένα άρθρο επ' αυτού του θεσμού, του οποίου το περιεχόμενο κρίνεται ανεπαρκές. α. Προτείνεται για την εύκολη χρήση του κώδικα τα άρθρα να έχουν τίτλους. □ Παρουσιάζεται μία καλή ευκαιρία, αφού ξεκίνησε μία τόσο μεγάλη προσπάθεια αλλαγής, να προστεθούν στα περισσότερα τουλάχιστον άρθρα, καθοδηγητικοί τίτλοι κατά το πρότυπο άλλων κωδικοποιημένων νόμων (βλ. Α.Κ., Π.Κ., Κ.Π.Δ.).

β. Υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας διαβούλευσης μία συνολική πρόταση αναθεώρησης της τακτικής διαδικασίας, με σκοπό την επιτάχυνσή της, η οποία παρατίθεται αυτούσια, ως ακολουθεί κατωτέρω:

1) Καταργείται για την Τακτική Διαδικασία το Μονομελές Πρωτοδικείο. Παραμένει για τις λοιπές διαδικασίες. Οι αγωγές και ανταγωγές, ανεξαρτήτως ποσού, θα εισάγονται στο Πολυμελές Πρωτοδικείο ως καθ' ύλην αρμόδιο με αναβάθμιση του ρόλου του Εισηγητή Δικαστή. Ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζει για κάθε κατατιθέμενη αγωγή Εισηγητή Δικαστή στον οποίο η Γραμματεία του Δικαστηρίου θα κοινοποιεί, μόνον όταν τούτο απαιτηθεί είτε από τον ίδιο είτε από τους διαδίκους, αντίγραφα των δικογράφων της δίκης καθώς και των κοινοποιούμενων μεταξύ των διαδίκων εγγράφων αποδεικτικών στοιχείων. Η κοινοποίηση δικογράφων στον Εισηγητή μπορεί να γίνεται ηλεκτρονικά. □

2) Το δικόγραφο της αγωγής, κατατίθεται στην Γραμματεία του αρμοδίου κατά τόπο Πολυμελούς Πρωτοδικείου, χωρίς όμως να ορισθεί δικάσιμος για την συζήτηση. Η πληρεξουσιότητα του υπογράφοντος την αγωγή Δικηγόρου τεκμαίρεται για όλα τα στάδια της δίκης. Όρος για την κατάθεση της αγωγής και τις προβλεπόμενες νόμιμες συνέπειες από την άσκησή της καθώς και το παραδεκτό της προόδου της διαδικασίας, είναι η εκ μέρους του ενάγοντος προκαταβολή ποσοστού του αναλογούντος δικαστικού ενσήμου, εφόσον το αίτημα της αγωγής αφορά καταψήφιση χρηματικού ποσού. Σκοπός της προκαταβολής ποσοστού του δικαστικού ενσήμου είναι να αποτραπεί η κατάθεση εκβιαστικών αγωγών με μοναδικό έσοδο για το κράτος το ποσό των 3 Ευρώ μεγαρόσημου που επικολλάται στα δικόγραφα και για τις παραστάσεις των δικηγόρων στις αναβολές και συζητήσεις των υποθέσεων.

□ 3) Αντίγραφο της αγωγής καθώς και αντίγραφα των εγγράφων τα οποία στοιχειοθετούν και αποδεικνύουν την αγώγιμη απαίτηση κοινοποιούνται με Δικαστικό Επιμελητή στον εναγόμενο. Τα έγγραφα είτε περιλαμβάνονται στο σώμα του δικογράφου της αγωγής είτε αποτελούν Παραρτήματα αυτής. □

4) Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της αγωγής, προκειμένου για αγωγές με αίτημα μέχρι 100.000 Ευρώ και τριών μηνών με αίτημα από 100.001 και άνω, ο εναγόμενος δικαιούται, με δικόγραφο Προτάσεων, κατατιθέμενο στην Γραμματεία του Δικαστηρίου και κοινοποιούμενο στον ενάγοντα, να αντικρούσει την αγωγή και να προβάλει όλες τις ενστάσεις του, δικονομικές και ουσιαστικές. Οι προθεσμίες παρατείνονται κατά ένα τουλάχιστον μήνα εάν ο εναγόμενος είναι κάτοικος εξωτερικού. Μαζί με το αντίγραφο των Προτάσεων του ο εναγόμενος κοινοποιεί και αντίγραφα όλων των εγγράφων που αποδεικνύουν τους ισχυρισμούς του.

Εφ' όσον ο εναγόμενος επιθυμεί να προσεπικαλέσει στην δίκη τρίτον οφείλει να ασκήσει το δικαιώμα του εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίηση της αγωγής, παρατεινομένης αυτόματα κατά τον χρόνο αυτό της προθεσμίας για την κατάθεση του δικογράφου των Προτάσεων ή/και της Ανταγωγής. □

5) Εντός μηνός από την κοινοποίηση των Προτάσεων του εναγόμενου είτε στον ίδιο τον ενάγοντα είτε στον υπογράφοντα την αγωγή δικηγόρο του, ο ενάγων με Δικόγραφο κατατιθέμενο στην Γραμματεία του Δικαστηρίου και κοινοποιούμενο στον εναγόμενο και τους τυχόν παρεμβαίνοντες είτε στους υπογράφοντες τα δικόγραφα των Προτάσεων/Παρέμβασης Δικηγόρους δικαιούται να αντικρούσει τους ισχυρισμούς ή/και την ανταγωγή του εναγόμενου και την τυχόν ασκηθείσα παρέμβαση. Στο στάδιο αυτό οι υπογράφοντες την αγωγή, τις Προτάσεις με ή χωρίς Ανταγωγή και τις Παρεμβάσεις Δικηγόροι δεν δικαιούνται να προτείνουν στον επιδίδοντα Δικαστικό Επιμελητή ανάκληση της εντολής τους και να αρνηθούν την κοινοποίηση. Ανάκληση της εντολής εκ μέρους των διαδίκων προς τους Δικηγόρους τους είναι δυνατόν να επικληθεί μόνον μετά την γνωστοποίησή της με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Δικαστηρίου και επιδίδεται στον αντίδικο. □

6) Ο εναγόμενος εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση του Δικογράφου της Αντίκρουσης του ενάγοντα δικαιούται κατά τον ίδιο άνω τρόπο να απαντήσει. Στο σημείο αυτό περατούται η εκτός ακροατηρίου διαδικασία και η υπόθεση θεωρείται ώριμη για συζήτηση. □ 7) Ο Εισηγητής Δικαστής επιλύει διαφορές που προκύπτουν και αφορούν την διαδικασία και σε περίπτωση που κρίνει ότι το ζήτημα είναι σοβαρό ή γενικότερον ενδιαφέροντος, όπως π.χ. η ανάγκη συνεκδίκασης πλειόνων αγωγών μεταξύ των αυτών διαδίκων, δικαιούται να φέρει το θέμα ενώπιον του Τμήματος το οποίο αποφασίζει. Οι πράξεις του Εισηγητή και του Τμήματος εκκαλούνται μόνον μαζί με την απόφαση του Δικαστηρίου που επιλύει οριστικά την διαφορά. □

7) Εάν μέχρι το στάδιο αυτό, το οποίο δεν υπερβαίνει τους 6-8 μήνες από την άσκηση της αγωγής, οι διάδικοι δεν καταλήξουν σε συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς τους, ο επιμελέστερος αυτών δικαιούται με Αίτησή του να ζητήσει από τον Εισηγητή Δικαστή τον ορισμό δικασίμου για την συζήτηση της υποθέσεως. Η δικάσιμος δεν μπορεί ν' απέχει λιγότερο από 2 μήνες από την υποβολή της αιτήσεως. Ο Εισηγητής ορίζει την δικάσιμο για την συζήτηση και, μόνον εφ' όσον κρίνει ότι συντρέχει λόγος, επιβάλει στους διαδίκους, μαζί με τον ορισμό δικασίμου την εξέταση μαρτύρων ενώπιον του Δικαστηρίου, Συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκη για την περαιτέρω διευκρίνιση των ισχυρισμών τους. □

8) Κατά την συζήτηση της υπόθεσης στο Δικαστήριο οι διάδικοι δεν δικαιούνται να προβάλλουν ισχυρισμούς και ενστάσεις που κατά το στάδιο της προδικασίας δεν είχαν προβληθεί κατά τον άνω προβλεπόμενο τρόπο, με εξαίρεση οψιγενή γεγονότα τα οποία κατά τη κρίση του Δικαστηρίου θα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Το Δικαστήριο κρίνει μόνον τους ισχυρισμούς και τις ενστάσεις που οι διάδικοι προέβαλλαν με τα κατατεθέντα και κοινοποιηθέντα δικόγραφα καθώς και τις αντεπαγγέλτως λαμβανόμενες υπόψη ενστάσεις. □

9) Όλες οι άνω προθεσμίες παρατείνονται ανάλογα εφ' όσον ασκηθεί παρέμβαση από τρίτο. Για τις ασκηθείσες παρεμβάσεις ισχύουν τα όσα προτείνονται για τις αγωγές και τις ανταγωγές. □

10) Εφ' όσον τελικά η διαφορά επιλυθεί με απόφαση του Δικαστηρίου, ο επί της ουσίας ηττηθείς διάδικος επιβαρύνεται με το σύνολο των δικαστικών δαπανών του νικήσαντος διαδίκου. Εάν όμως το νομικό ζήτημα που απασχόλησε το Δικαστήριο έχει παγίως επιλυθεί από τον Άρειο Πάγο με αποφάσεις που είχαν δημοσιευθεί πριν την κατάθεση της αγωγής, το Δικαστήριο δικαιούται να επιβάλλει κατά του ηττηθέντος διαδίκου ως ποινή, ποσό ίσο με την επιδικαζόμενη δικαστική δαπάνη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 498

Παρά το γεγονός πως το παρόν άρθρο δεν είναι στα προτεινόμενα για αλλαγή, αναφέρεται πως πρέπει την επιμέλεια για τον προσδιορισμό της έφεσης να την έχει ο εκκαλών. Επίσης, αναφέρεται πως πρέπει να θεσπισθεί υποχρεωτικά αποσβεστική προθεσμία προσδιορισμού και επίδοσης του ασκηθέντος ενδίκου μέσου ενώ επισημαίνεται η ανάγκη πρόβλεψης για ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων εφέσεων κατά ανάλογο τρόπο του άρθρου 215 επόμ. για την κατάθεση της αγωγής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 518

Αναφέρεται πως οι αλλαγές είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 527

Αναφέρεται πως η παράγραφος 3 δεν πρέπει να αλλάξει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 560

Αναφέρεται πως είναι ορθή η προσθήκη των παραγράφων 5 και 6.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 564

Αναφέρεται είναι ορθός ο περιορισμός της προθεσμίας άσκησης αίτησης αναίρεσης

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 565

Αναφέρεται πως οι αλλαγές είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 568

Παρά το γεγονός πως το παρόν άρθρο δεν είναι στα προτεινόμενα για αλλαγή, αναφέρεται πως πρέπει την επιμέλεια για τον προσδιορισμό της αναίρεσης να την έχει ο αναιρεσείων. Μάλιστα, αναφέρεται πως πρέπει να θεσπισθεί και υποχρέωση του καταθέτοντος την αίτηση αναίρεσης να καταθέτει και πληρεξούσιο που θα καλύπτει όλες τις απαραίτητες διαδικαστικές πράξεις για την εκδίκαση της υπόθεσης ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση λόγω της έλλειψης πληρεξουσίου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 571

Αναφέρεται πως είναι λάθος η κατάργηση της εισηγητικής έκθεσης, τονίζεται πως θα πρέπει να υπάρξει αναπροσαρμογή του ύψους του παραβόλου προς το οικονομικότερο ενώ επισημαίνεται πως δεν πρέπει η καταβολή παραβόλου να είναι προϋπόθεση του παραδεκτού του ενδίκου μέσου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 574

Αναφέρεται πως δεν πρέπει να αλλάξει η διάταξη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 585

Αναφέρεται πως είναι ορθή η αλλαγή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 591

Προτείνεται από μερίδα σχολιαστών να τεθεί γενική διάταξη που να επιτρέπει την άσκηση αντεφέσεως και προσθέτων λόγων δια των προτάσεων σε όλες τις ειδικές διαδικασίες.

Δεν μπορεί να γίνει κατανοητή από μερίδα σχολιαστών η επαναλαμβανόμενη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του σημερινού άρθρου 665 ΚΠολΔ, σύμφωνα με την οποία στις εργατικές διαφορές κατά τη διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου η πληρεξουσιότητα μπορεί να δίνεται με ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του διαδίκου από ΚΕΠ ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή και η οποία ελάφρυνε τον πολίτη από ένα μέρος των εξόδων της δίκης και παράλληλα αποτελούσε χτύπημα στη γραφειοκρατία και στη συντεχνία των συμβολαιογράφων. Η τελευταία διάταξη θα έπρεπε να επαναληφθεί κατά τη γνώμη των σχολιαστών στις ειδικές διαδικασίες ενώπιον του Αρείου Πάγου, προκειμένου να απλοποιηθεί η διαδικασία και να αποφευχθεί η επιβάρυνση του πολίτη με έξοδα τα οποία θα πρέπει υποχρεωτικά να καταβάλλει στους συμβολαιογράφους, δεδομένου ότι χρειάζονται 2 πληρεξούσια τόσο για τον προσδιορισμό της αναίρεσης όσο και για τη συζήτηση αυτής! Η ασφάλεια δικαίου ικανοποιείται σε απόλυτο βαθμό με τις εξουσιοδοτήσεις με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από δημόσια αρχή και μέχρι σήμερα εφαρμόζεται ικανοποιητικά και χωρίς προβλήματα ενώπιον του Αρείου Πάγου.

Υποστηρίζεται έντονα ότι η σημερινή διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 665

ΚΠολΔ. θα πρέπει να προστεθεί σαν παράγραφος στο άρθρο 591 του προτεινόμενου κώδικα και να ισχύσει για όλες τις ειδικές διαδικασίες.

Παράλληλα επί του ιδίου άρθρου επισημαίνεται ότι ενώ στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 591 προβλέπεται ότι οι προτάσεις κατατίθενται το αργότερο κατά τη συζήτηση, κατά την οποία μάλιστα επί ποινή απαραδέκτου πρέπει να προβάλλονται οι αυτοτελείς ισχυρισμοί και προφορικά, ώστε να καταχωρηθούν στα πρακτικά και προσκομίζονται τα αποδεικτικά μέσα όπως ήδη ισχύει, άλλωστε, παρόλα αυτά στη δεύτερη παράγραφο θεσπίζεται υποχρέωση του δικαστή να ενημερώνεται πριν από την συζήτηση όχι μόνο για το ένδικο βοήθημα αλλά και για τους εκατέρωθεν ισχυρισμούς των διαδίκων αλλά και για τα αποδεικτικά μέσα που επικαλούνται και προσκομίζουν, ενώ στην τρίτη παράγραφο προβλέπεται η διάταξη πραγματογνωμοσύνης κλπ με προφορική ανακοίνωση του Δικαστή, κάτι ωστόσο που είναι ανέφικτο, αν δεν έχει συμπληρωθεί ο πλήρης φάκελος της υποθέσεως. Πώς όμως θα επιτευχθούν τα ανωτέρω εάν δεν έχουν (προ) κατατεθεί προτάσεις. Η υποχρέωση αυτή του δικαστή να ενημερώνεται επαρκώς για την υπόθεση και να αποφεύγονται οι προδικαστικές αποφάσεις, μπορεί να συμβάλει στην επιτάχυνση, που είναι το επιδιωκόμενο, μόνο όμως εφόσον είναι δυνατή η πλήρης ενημέρωσή του για την υπόθεση συνολικά, ο φάκελος της οποίας θα πρέπει να έχει κλείσει μία εβδομάδα τουλάχιστον πριν από την δικάσιμο, ώστε να γίνεται η σχετική επεξεργασία, όπως ισχύει σήμερα στη διαδικασία του πολυμελούς (270ΚΠολΔ). Διαφορετικά, τίποτα διαφορετικό δεν εισάγεται με τις νέες διατάξεις, οι δε διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 θα είναι εντελώς ανεφάρμοστες.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 592

Αναφέρεται πως είναι ορθή η αλλαγή. Για τις οικογενειακές διαφορές που αφορούν επιμέλεια και διατροφή τέκνων ή συζύγων θα πρέπει υποχρεωτικά -με ποινή απαραδέκτου- να προβλέπεται η προδικασία της διαμεσολάβησης (από ειδικό διαπιστευμένο διαμεσολαβητή σε οικογενειακές διαφορές), αφού τις περισσότερες φορές οι διάδικοι με λίγη ή περισσότερη προσπάθεια του δικαστή οδηγούνται σε συμβιβασμό, πράγμα βέβαια που θα μπορούσε να γίνει και από τους πληρεξουσίους τους.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 601

Θα ήταν σωστό να αντικατασταθεί στην παρ. 3 με τα «δικαστήρια του τόπου κατοικίας ή διαμονής του ενάγοντος/ενάγουσας». Μικρότερη ταλαιπωρία, καθυστέρηση και έξοδα για τους διαδίκους, ορθολογικότερη διανομή του σχετικού φόρτου ανά την Ελλάδα σύμφωνα με άποψη σχολιαστή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 618

Μερίδα σχολιαστών προτείνει να ενσωματωθεί και η διάταξη του άρθρου 66 του ΕισΝΚΠολΔ, την οποία αφορά.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 621

Οι εργατικές διαφορές θα μπορούσαν κατά τη γνώμη μικρής μερίδας σχολιαστών να υπαχθούν στην υποχρεωτική προδικασία της διαμεσολάβησης (άλλωστε είναι γεγονός ότι ελάχιστες χώρες στον κόσμο, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, έχουν υπαγάγει τις εργατικές διαφορές στα δικαστήρια).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 623

Ορθή κρίνεται η συμπλήρωση της τελευταίας παραγράφου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 624

Ορθά το άρθρο επιτρέπει πλέον την έκδοση διαταγής πληρωμής κατά προσώπου που διαμένει στο εξωτερικό και περιορίζει την απαγόρευση μόνον στους αγνώστου διαμονής.

Όμως σχετικά με την παράγραφο 2 του άρθρου 624 έχει λεχθεί από μερίδα σχολιαστών ότι στα άρθρα 631 και 636 εξ αντιδιαστολής τάσσονται προθεσμίες για άμυνα οφειλέτη κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής και είναι αγνώστου διαμονής.

Εκφράζονται, επίσης επιφυλάξεις για την Συνταγματικότητα της εν λόγω ρύθμισης με απόσπασμα της υπ' αριθμ. 10/1996 απόφαση της ΟλΑΠ: «....Η προεκτεθείσα ερμηνευτική εκδοχή προάγεται από το ότι ο νομοθέτης, έχοντας θεσπίσει απλή διαδικασία για την έκδοση διαταγής πληρωμής και ιδίως τις προαναφερόμενες σύντομες προθεσμίες για την άσκηση των μέσων άμυνας (ανακοπών) του καθ' ου η διαταγή, θέλησε συνάμα, με τη ρύθμιση του άρθρου 624 παρ. 2 του ΚΠολΔ, να αποτρέψει την επίδοση της διαταγής πληρωμής υπό τους όρους των άρθρων 134 έως 137 του ΚΠολΔ και να διασφαλίσει έτσι στον οφειλέτη τη δυνατότητα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, κατά το πνεύμα των διατάξεων των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.».

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 626

Ορθά καταργείται, κατά τους σχολιαστές της διάταξης, η προφορική αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 627

Η βεβαίωση ιδιωτικών εγγράφων από συμβολαιογράφο κρίνεται από μερίδα των σχολιαστών άκρως προβληματική και επιφέρει ταλαιπωρία και έξοδα του ενάγοντα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 632

Η επέκταση του τεκμηρίου της ομολογίας στις ανακοπές επί διαταγών πληρωμής, έχει καθιερωθεί νομολογιακά και θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση δικαστικού μόχθουν.

Επίσης, απαιτείται να προβλεφθεί και ποια διαδικασία θα ακολουθείται σε περίπτωση ερημοδικίας του καθ' ου η ανακοπή.

Θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί και ένα τυπικό παράβολο (π.χ. 100 ευρώ) για την άσκηση ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο άσκησης ανακοπών μόνο και μόνο για καθυστέρηση της διαδικασίας, το οποίο σε περίπτωση απόρριψης της ανακοπής θα καταπίπτει υπέρ του δημοσίου ενώ σε περίπτωση παραδοχής της θα επιστρέφεται στον διάδικο.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 633

Δεν θα ήταν άσκοπο κατά μια μικρή μερίδα σχολιαστών να προστεθεί ρητή διάταξη ανάλογη με αυτή του προτεινόμενου άρθ. 632 § 7, για απόρριψη της ανακοπής σε περίπτωση ερημοδικίας του ανακόπτοντος.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 634

Στις νέες διατάξεις, τονίζεται ότι έχει παραλειφθεί η διάταξη του ισχύοντος άρθρου 662Η § 2 ΚΠολΔ, με την οποία γινόταν παραπομπή στο άρθ. 634 ΚΠολΔ, που αφορά διακοπή παραγραφής (της αξίωσης για μισθώματα).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 637

Στο προτεινόμενο άρθρο 637 εδ. β'-γ' σημειώνεται από μέρους των σχολιαστών πως πέραν του ότι δεν προβλέπεται, πώς θα λαμβάνει γνώση ο δικαστής της έγγραφης απόδειξης, η διάταξη αυτή έρχεται σε πλήρη αντίφαση προς τις συνδυασμένες διατάξεις των προτεινόμενων άρθρων 645 και 618, αφού στο άρθ. 618 (στο οποίο παραπέμπει το άρθ. 645) προβλέπει κατάργηση δίκης με δυνατότητα καταβολής των οφειλομένων στο ακροατήριο.

Δεν έχει κάποια λογική η ρύθμιση του αρ. 637 εδ. β' ότι η καταβολή των οφειλομένων μισθωμάτων εντός μηνός από την εξώδικη όχληση θα αποκλείει τη διαταγή απόδοσης μισθίου, όταν η προθεσμία για την αίτηση διαταγής μετά την εξώδικη όχληση είναι δίμηνη. Τούτο δηλαδή σημαίνει ότι εάν ο οφειλέτης εξοφλήσει στις 40 ημέρες, θα δύναται να βγάλει ο εκμισθωτής διαταγή απόδοσης μισθίου.

Η επιμήκυνση των προθεσμιών σε σημείο χειρότερο από το προ του Ν.4055/2012 καθεστώς, θα είναι καταστροφική για τους εκμισθωτές και θα ευνοούν σε σημείο προκλητικό μόνο τους κακόπιστους μισθωτές.

Με τις προτεινόμενες αλλαγές, θα αναγκάζεται ο εκμισθωτής να περιμένει δύο μήνες μετά την εξώδικη όχληση για να προχωρήσει σε αίτηση για διαταγή απόδοσης μισθίου, η οποία αναλόγως το Δικαστήριο μπορεί να εκδοθεί σε 1-1,5 μήνα, να επιδώσει την απόφαση, να περιμένει 30 μέρες, να προχωρήσει στη συνέχεια σε περιαφή εκτελεστηρίου τύπου και μετά την πάροδο του 3ημέρου να προχωρήσει σε εκτέλεση.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 638

Στο προτεινόμενο άρθ. 638 εδ. β' που ορίζεται ότι «Η αίτηση υποβάλλεται στο κατά το άρθρο 29 κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο», κατά τη γνώμη των σχολιαστών δε διευκρινίζει αν ισχύει τυχόν συμφωνία παρέκτασης αρμοδιότητας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 686

Προτείνεται η επίδοση να γίνεται μέσω αστυνομικού οργάνου ή οργάνου του δικαστηρίου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 690

Αναφέρεται πως η μαγνητοφώνηση της διαδικασίας σε περίπτωση μη συμπράξεως γραμματέα πρέπει να καταστεί δικαίωμα του διαδίκου.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 691

Αναφέρεται πως η προθεσμία των 48 ωρών είναι μικρή ενώ και οι αιτιολογίες θα πρέπει να είναι επαρκείς και όχι συνοπτικές. Επ' αυτού μάλιστα, υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις αφού άλλα σχόλια αναφέρουν ότι χρειάζεται διάταξη και όχι απόφαση προκειμένου να μην χρειάζεται πλήρης και εμπεριστατωμένη αιτιολογία.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 698

Προτείνεται ο συμβιβασμός στο πλαίσιο της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων να περατώνει την υπόθεση οριστικά.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 735

Αναφέρεται πως πρέπει να είναι υποχρεωτική, εφόσον υποβληθεί αίτημα, η επικοινωνία του Δικαστή με τα ανήλικα στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, παρουσία είτε παιδοψυχολόγου είτε κοινωνικού λειτουργού και εκπαιδευτικού με βαθμό υποδιευθυντή τους οποίους θα ορίζει ο Δικαστής και οι απόψεις τους θα διατυπώνονται εγγράφως. Επίσης, στα ασφαλιστικά μέτρα επιμέλειας θα πρέπει να τηρούνται πρακτικά. Επιπροσθέτως, αναφέρεται πως θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα έφεσης στα ασφαλιστικά μέτρα που αποφασίζουν για την επιμέλεια ανηλίκων και τη μετοίκηση γονέα που είναι κύριος του ακινήτου με την προϋπόθεση: α) η εκκαλουμένη να κρίνει επί αντιθέτων αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, β) η έφεση να ασκείται εντός 10μέρου από τη δημοσίευση και γ) να συζητείται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο, άνευ αναβολής, εντός 15 ημερών από την άσκησή της.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 908

Επισημαίνεται από σχολιαστές ότι είναι εσφαλμένη στην παρ. 1 περ. ε' η διατήρηση της παραπομπής στο άρθρο 663, το οποίο έχει αναριθμηθεί με τις τροποποιήσεις που έγιναν στις διατάξεις των ειδικών διαδικασιών. Να σημειωθεί εδώ ότι η επήλθε ο αναγκαίος συντονισμός με παραπομπή στην προσήκουσα διάταξη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 909

Επισημαίνεται από σχολιαστές ότι είναι εσφαλμένη στην περ. 4 η διατήρηση της παραπομπής στο άρθρο 618, το οποίο έχει αναριθμηθεί με τις τροποποιήσεις που έγιναν στις διατάξεις των ειδικών διαδικασιών. Να σημειωθεί εδώ ότι η επήλθε ο αναγκαίος συντονισμός με παραπομπή στην προσήκουσα διάταξη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 917

Επισημαίνεται από σχολιαστές ότι είναι εσφαλμένη η διατήρηση της παραπομπής στα άρθρα 670 έως 676, τα οποία έχουν αναριθμηθεί με τις τροποποιήσεις που έγιναν στις διατάξεις των ειδικών διαδικασιών. Να σημειωθεί εδώ ότι η επήλθε ο αναγκαίος συντονισμός με παραπομπή στην προσήκουντα διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 920

Προτείνεται από σχολιαστή η διεύρυνση των υποκειμενικών ορίων της εκτελεστότητας με πρόβλεψη και για τις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε. (μετόχων που συμμετέχουν στο ΔΣ).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 924

Επί του άρθρου 924 προτείνεται από σχολιαστές η διατήρηση της παραγράφου 1 της διάταξης. Να σημειωθεί εδώ ότι η διαγραφή της είχε γίνει από αβλεψία και ως εκ τούτου επανήλθε ως είχε.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 933

Το άρθρο 933 αποτελεί μια από τις βασικότερες διατάξεις του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης και ως εκ τούτου λόγω της ριζικής αναμόρφωσης της διαδικασίας δέχθηκε εκτεταμένες τροποποιήσεις στο περιεχόμενο του. Η διάταξη αυτή στην αρχική μορφή που παρουσιάστηκε προς δημόσια διαβούλευση, αποτέλεσε αντικείμενο πλήθος –ως επί το πλείστον επικριτικών- σχολίων, τα σημαντικότερα από τα οποία είναι τα κάτωθι: α) Πολλαπλώς εσφαλμένος ο περιορισμός της άσκησης ενδίκων μέσων επί αποφάσεων ανακοπών μόνο στην άσκηση (αιτιολογημένης) ανακοπής ερημοδικίας και έφεσης και μόνο στην περίπτωση που η εκδοθείσα απόφαση έκρινε επί ανακοπής κατά της απαίτησης που στηρίζεται σε συμβολαιογραφικό έγγραφο. β) Λανθασμένη η επιλογή της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων ως εφαρμοστέα διαδικασία εκδίκασης των ανακοπών, στην οποία ο βαθμός δικανικής πεποίθησης περιορίζεται στην πιθανολόγηση και όχι στην πλήρη απόδειξη. γ) Παράλειψη η μη αναφορά στην παρ. 5 της διάταξης της δικαστικής ομολογίας για την απόδειξη ισχυρισμών που αφορούν την απαίτηση (παραχρήμα απόδειξη). δ) Πρέπει να υπάρχει σαφής αναφορά ότι στην περίπτωση της παρ. 1, οι περισσότερες ανακοπές προσδιορίζονται για κοινή εκδίκαση με επιμέλεια της γραμματείας. ε) Πρέπει να καθορίζεται στην παρ. 3 της διάταξης ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της ανακοπής όταν προσβάλλεται η επιταγή (και δεν έχει χωρήσει άλλη πράξη εκτέλεσης). στ) Η διάταξη του άρθρου 933 παρ. 6 εδαφ. β' που αφορά την ανακοπή διόρθωσης της κατασχετήριας έκθεσης δεν έχει νομοτεχνικά θέση στο άρθρο 933, το οποίο ρυθμίζει την (ακυρωτική) ανακοπή κατά της εκτέλεσης. ζ) Λόγω της διαφορετικής διαδικασίας εκδίκασης της ανακοπής του άρθρου 933 και αυτής του άρθρου 632 δεν θα υπάρχει δυνατότητα σώρευσης τους, το οποίο επιδρά αρνητικά στην επιτάχυνση της διαδικασίας. Για λόγους πληρότητας πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή έλαβε υπόψη της τα ανωτέρω σχόλια, τα περισσότερα από τα οποία αποδέχθηκε και προέβη στις αντίστοιχες διορθώσεις/βελτιώσεις της συγκεκριμένης διάταξης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 934

Παρατηρείται από μικρή μερίδα των σχολιαστών ότι τα νέα χρονικά στάδια για την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 δεν καλύπτουν τις περιπτώσεις της άμεσης αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου. Ενώ θα πρέπει παράλληλα να περιλαμβάνονται ρητά και οι αντιρρήσεις που αφορούν τον τίτλο και την απαίτηση. Η παρατήρηση αυτή λήφθηκε υπόψη και η διάταξη τροποποιήθηκε αντίστοιχα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 937

Προτείνεται από μερίδα των σχολιαστών η τροποποίηση του άρθρου 937, ενόψει των νέων ρυθμίσεων του άρθρου 933. Η διάταξη τροποποιήθηκε ριζικά μετά τη διαβούλευση, με την πρόβλεψη εκεί (αντί του άρθρου 933) των ενδίκων βοηθημάτων κατά της αποφάσεως επί ανακοπής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 938

Προτείνεται από μερίδα των σχολιαστών η τροποποίηση του άρθρου 938, λόγω των νέων ρυθμίσεων του άρθρου 933. Η διάταξη καταργήθηκε μετά τη διαβούλευση, εν όψει του νέου άρθρου 937, το οποίο περιλαμβάνει πλέον αυτό τα θέματα της αναστολής.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 943

Παρατηρείται ότι οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 για «δημόσια κήρυξη» στον τόπο του πλειστηριασμού με παραπομπή στο άρθρο 963 δεν πρέπει να διατηρηθούν, αφού προτείνεται να καταργηθούν τόσο το άρθρο 963 όπως και η κήρυξη γενικότερα, ως μέσο/τρόπος δημοσιότητας/δημοσιοποίησης. Οι παρατηρήσεις αυτές λήφθηκαν υπόψη και έγιναν οι αναγκαίες προσαρμογές στη διάταξη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 947

Παρατηρείται από σχολιαστές ότι η παραπομπή στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 στη διαδικασία των άρθρων 670 έως 676 από δεν πρέπει να διατηρηθεί, αφού η διαδικασία αυτή καταργείται. Το σχόλιο αυτή λήφθηκε υπόψη και η παραπομπή γίνεται πλέον στα ορθά άρθρα της ειδικής διαδικασίας των περιουσιακών διαφορών.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 950

Προτείνεται αναφορικά με την παρ. 2 της διάταξης, ότι για τη δυνατότητα εφαρμογής της ρύθμισης θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά ότι κάθε εμπόδιο στην επικοινωνία βεβαιώνεται με έκθεση του αρμοδίου για την εκτέλεση δικαστικού επιμελητή («έκθεση μη συμμόρφωσης»), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 931 παρ. 1 εδ. β'.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 952

Η προβλεπόμενη στο εδ. γ' «βεβαίωση» για τις απαλλοτριώσεις ακινήτων της τελευταίας πενταετίας (σε συνδυασμό και προς την πρόβλεψη του εδ. δ' του ίδιου άρθρου) κρίνεται από μερίδα των σχολιαστών ως μάλλον υπερβολική και ότι μπορεί να προκαλέσει πολλά ζητήματα νομιμότητας αλλά και ηθικής τάξεως.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 953

Επισημαίνεται από σχολιαστές ότι λόγω της εισαγωγής του επιτρεπτού των περισσοτέρων κατασχέσεων, πρέπει να προβλεφθεί και η περίπτωση κατά την οποία τα υπό (νέα) κατάσχεση πράγματα βρίσκονται στα χέρια είτε τρίτου είτε του ίδιου του οφειλέτη που ορίσθηκε ως μεσεγγυούχος με την προηγούμενη κατάσχεση. Το σχόλιο αυτό λήφθηκε υπόψη και η διάταξη τροποποιήθηκε αντίστοιχα. Προτείνεται επίσης από σχολιαστή η προσθήκη συγκεκριμένων κινητών πραγμάτων στον κατάλογο των ακατασχέτων της παρ. 3.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 954

Το άρθρο 954 δέχθηκε σημαντικό σχολιασμό με σημαντικότερες παρατηρήσεις τις εξής: α) Την προβληματική εφαρμογή της παρ. 1 ως προς την αφαίρεση του κινητού πράγματος από τον δικαστικό επιμελητή, στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων και συγκεκριμένα, όταν το πράγμα έχει ήδη κατασχεθεί και αφαιρεθεί, ως συνέπεια της πρώτης κατάσχεσης. β) Τη ρύθμιση της παρ. 2 εδ. β' αναφορικά με τον καθορισμό συγκεκριμένου χρόνου για τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται από τημήμα των σχολιαστών ότι αφενός θα δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα λόγω της ασάφειας της, αφετέρου ο καθορισμός συγκεκριμένου (μεγάλου) χρονικού διαστήματος για τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού θα οδηγήσει σε αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαδικασίας. γ) Η ανακοπή διόρθωσης της κατασχετήριας έκθεσης κατά την παρ. 4 της διάταξης, θα έπρεπε (και μπορεί) να ασκείται πολύ νωρίτερα από τις προβλεπόμενες πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό. δ) Η πρόβλεψη στην παρ. 4 για πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας πέραν αυτών που προβλέπονται στο άρθρο 960 παρ. 2, καθώς και για διατήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας της ίδιας διάταξης πρέπει να καταργηθεί ενόψει της καταργήσεως της διάταξης αυτής του άρθρου 960. ε) Τίθενται διάφορα ζητήματα αναφορικά με το συνολικό χρόνο του πλειστηριασμού (προστιθέμενου του χρόνου κατόπιν δήλωσης συνέχισης, κατά το άρθρο 973 παρ. 1) και του χρόνου για την ανατροπή της κατάσχεσης, σύμφωνα με το άρθρο 1019 παρ. 1.

Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι οι περισσότερες από τις ανωτέρω παρατηρήσεις λήφθηκαν υπόψη στην τελική κατάστρωση της διάταξης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 955

Τα σημαντικότερα σχόλια που γίνονται επί του άρθρου 955 αφορούν τις ιδιαίτερα στενές προθεσμίες που εισάγονται για την επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης (οι οποίες συντυμήθηκαν σε σχέση με την μέχρι σήμερα ισχύουσα ρύθμιση), η μη τήρηση μάλιστα των οποίων, επιφέρει ακυρότητα του πλειστηριασμού, κατά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 (από πολλούς προτείνεται οι ημέρες να γίνουν εργάσιμες, αντί ημερολογιακές που ορίζεται στη διάταξη). Επισημαίνεται επίσης ότι οι προθεσμίες θα πρέπει να ξεκινούν από την «ολοκλήρωση» της κατάσχεσης και όχι από την ημέρα διενέργειας της, αφού σε ορισμένες περιπτώσεις η κατάσχεση μπορεί να διαρκέσει παραπάνω από μια ημέρες. Τέλος προτείνεται να γίνεται σαφές το ποιος συντάσσει την έκθεση για την κατάθεση των εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Τα ανωτέρω σχόλια λήφθηκαν υπόψη και η διάταξη τροποποιήθηκε αναφορικά με τα ανωτέρω σημεία.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 956

Παρατηρείται ότι ο ορισμός μεσεγγυούχου, ο οποίος θα αναλάβει τη φύλαξη των κατασχεμένων πραγμάτων, επιβαρύνει περαιτέρω την εκτελεστική διαδικασία, εφόσον διατηρηθεί η διενέργεια του πλειστηριασμού σε οχτώ μήνες, διότι αυξάνει το κόστος φύλαξης και συντήρησης των κατασχεμένων πραγμάτων σε βάρος του οφειλέτη. Η παραπάνω παρατήρηση καταδεικνύει την ανάγκη αλλαγής της ημέρας του πλειστηριασμού, έτσι όπως αυτή προβλέπεται από την παράγραφο 2, εδαφ. (ε) του άρθρου 954.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 958

Εκφράζονται διάφοροι προβληματισμοί ως προς την ορθότητα της ρύθμισης αναφορικά με το επιτρεπτό των πολλαπλών κατασχέσεων.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 959

Παρατηρείται ότι στην παρ. 2 έχει διαγραφεί η μέχρι σήμερα υπάρχουσα δυνατότητα του δικαστικού επιμελητή, αν ο πλειστηριασμός αφορά κινητά πράγματα, ο πλειστηριασμός να μπορεί να γίνει, κατά την κρίση του είτε στο ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης είτε στον τόπο της κατάσχεσης είτε στον τόπο που φυλάσσονται τα πράγματα. Η διάταξη επανήλθε στην αρχική της ως άνω διατύπωση. Στην παρ. 6 προτείνεται για την αλλαγή του τόπου πλειστηριασμού να μην απαιτείται η άσκηση ανακοπής, αλλά αυτό να επιλύεται από τα όργανα της εκτέλεσης εξωδικαστικά.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 960

Η κατάργηση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης και η αντικατάσταση της με τη δημοσίευση σε ιστοσελίδα αποσπάσματος αυτής, σχολιάστηκε αρνητικές από αρκετούς σχολιαστές. Τονίζουν σχετικά ότι η κατάργηση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης από τις σχολιαστές, προτεινόμενες διατάξεις για τον πλειστηριασμό κινητών, η οποία αποτελεί συστατικό και ουσιώδες στοιχείο της προδικασίας του πλειστηριασμού, δημιουργεί σοβαρό και επικίνδυνο κενό, το οποίο στοιχείο της προδικασίας του πλειστηριασμού, δημιουργεί σοβαρό και επικίνδυνο κενό, το οποίο μάλιστα να επιδίδεται δεν αναπληρώνεται ικανοποιητικά από κάποιο ισοδύναμο μέσο, το οποίο μάλιστα να επιδίδεται στον καθ' ου η εκτέλεση και σε άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ή φορείς. Επίσης υπογραμμίζεται ότι με τις τροποποιήσεις που προτείνονται για την προδικασία του πλειστηριασμού κινητών δημιουργείται ζήτημα συνύπαρξης με τις διατάξεις που προβλέπουν επιδόσεις της «περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης» σε διάφορους τρίτους, ιδίως δε σε υπηρεσίες του ελληνικού δημοσίου (βλ. λ.χ. άρθρο 54 ν.δ. 356/1974 ΚΕΔΕ).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 962

Στο σχέδιο που δόθηκε προς δημόσια διαβούλευση προβλεπόταν στην περίπτωση πλειστηριασμού κινητών άμεσης φθοράς ανάρτηση της γνωστοποίησης στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του ταμείου νομικών, εντός δύο ημερών πριν τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού. Ως προς αυτό εκφράστηκαν προβληματισμοί, τόσο αναφορικά με το περιεχόμενο της ανάρτησης, όσο και με τα χρονικά περιθώρια που δίδονται, λαμβανομένου υπόψη της φύσης του αντικειμένου του πλειστηριασμού. Η πρόβλεψη αυτή καταργήθηκε στη συνέχεια από τη Νομοταρασκευαστική Επιτροπή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 963

Μεμονωμένα ζητείται να παραμείνει η κήρυξη και αν το πρόβλημα είναι το κόστος των ιημυρικών προτείνεται να γίνεται αυτή από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 965

Παρατηρείται από σχολιαστές ότι γίνεται λόγος για «περίληψη της πράξης» και αναφορά τόσο στην «περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης» όσο και στις «διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 960 παρ. 2», διατάξεις όμως οι οποίες καταργούνται. Επίσης στην παρ. 3 προτείνεται να συμπληρωθεί ότι η καταβολή του πλειστηριασμάτος θα γίνεται εκτός από μετρητά και με τραπεζική επιταγή. Τέλος από άλλους σχολιαστές αποδοκιμάζεται η αντικατάσταση του ΤΠΚΔ από τραπεζικά ιδρύματα για την κατάθεση του πλειστηριασμάτος, το οποίο αναμένεται να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από αυτά που καλείται να λύσει. Όλες οι ανωτέρω παρατηρήσεις λήφθηκαν υπόψη για τον τελικό καθορισμό του περιεχομένου της διάταξης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 966

Προτείνεται η επανεξέταση των διατάξεων του άρθρου 966 παρ. 2 έως 4, εν όψει του νέου συστήματος των πολλαπλών κατασχέσεων και της διάταξης του άρθρου 973 παρ. 1 εδ. β'.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 970

Παρατηρείται ότι ο ορισμός αντικλήτου θα πρέπει να γίνεται με την υποβολή της προσφοράς από κάθε πλειοδότη. Στον πλειστηριασμό ακινήτων δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη, ούτε παραπομπή στο άρθρο 970 εδ. γ' για «ανάλογη εφαρμογή». Ο διορισμός αντικλήτου από όλους τους πλειοδότες εξυπηρετεί και τη διαδικασία του αναπλειστηριασμού. Το σχόλιο αυτό λήφθηκε υπόψη και ο ορισμός αντικλήτου προβλέφθηκε στο άρθρο 959 παρ. 1.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 972

Παρατηρείται ότι διορισμός αντικλήτου πρέπει να αφορά πρόσωπο που έχει την κατοικία του στον τόπο της εκτέλεσης, ενώ ο δικηγόρος που υπογράφει την αναγγελία μπορεί να μην έχει. Σχολιάζεται επίσης αρνητικά η θέσπιση συντομότερης προθεσμίας για την επίδοση της αναγγελίας, η οποία δεν εξυπηρετεί ουσιωδώς την επιτάχυνση της διαδικασίας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 973

Εκφράζονται διάφοροι προβληματισμοί για τις κατ' ιδίαν διατάξεις του άρθρου, όπως η σκοπιμότητα ύπαρξης του, εν όψει του επιτρεπτού των πολλαπλών κατασχέσεων, η μεγάλη προθεσμία για τη νέα διεξαγωγή του πλειστηριασμού κατόπιν δήλωσης συνέχισης, ζητήματα της προδικασίας στην περίπτωση υποκατάστασης κ.α. Επίσης προτείνονται βελτιώσεις αναφορικά με τις διατυπώσεις δημοσιότητας του πλειστηριασμού. Πολλά από τα διατυπωθέντα σχόλια λήφθηκαν υπόψη και η διάταξη τροποποιήθηκε με βάση αυτά.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 979

Επισημαίνεται από σχολιαστές ότι λόγω της αλλαγής της διαδικασίας εκδίκασης της ανακοπής του άρθρου 933 (διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων), επηρεάζεται άνευ λόγου και η διαδικασία εκδίκασης της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης, λόγω της ευθείας παραπομπής στις διατάξεις του άρθρου 933. Ως αποτέλεσμα δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκων μέσων.

Να σημειωθεί ξανά εδώ ότι το άρθρο 933 μετά τη διαβούλευση τροποποιήθηκε, με εφαρμοστέα πλέον διαδικασία αυτή των περιουσιακών διαφορών και κατά περίπτωση δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων. Αντίστοιχα τροποποιήθηκε και το άρθρο 979.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 982

Προτείνεται στις ακατάσχετες απαιτήσεις να συμπεριληφθούν και αυτές που ειδικώς θεσπίστηκαν με το Ν. 4161/2013 (μερικώς ακατάσχετο απαιτήσεων από καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα).

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 983

Προτείνεται από σχολιαστές να γίνεται η επίδοση του κατασχετήριου εγγράφου, όχι μόνο στην έδρα του πιστωτικού ιδρύματος ή στο κατάστημα που τηρείται ο λογαριασμός, αλλά σε οποιοδήποτε κατάστημα, όπως ορίζεται και κατά τη μέχρι σήμερα ισχύουσα διάταξη. Η διάταξη τροποποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 993

Παρατηρείται ότι έχει παραμείνει η διάταξη για την επίδοση της επιταγής, η οποία έχει διαγραφεί από το άρθρο 924, ενώ, όπως ισχύει και στον πλειστηριασμό κινητών, στις διατάξεις του οποίου παραπέμπει η διάταξη (στο άρθρο 954), προβληματικός είναι ο χρόνος διενέργειας του. Οι ειδικές ρυθμίσεις των άρθρων 1000 και 1001Α' ενδέχεται να πολλαπλασιάσουν τα προβλήματα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 995

Και επί του άρθρου αυτού, όπως και στην περίπτωση του άρθρου 955, τονίζεται η ανεπάρκεια των σύντομων προθεσμιών, η μη τήρηση των οποίων οδηγεί μάλιστα σε ακυρότητα του πλειστηριασμού και εκφράζεται προβληματισμός για τις νέες προβλέψεις αναφορικά με τις προθεσμίες και τις διατυπώσεις δημοσιοτητας.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 997

Για τις νέες διατάξεις του άρθρου 997 εκφράζονται διάφοροι προβληματισμοί, με βασικότερους τους εξής: α) Η χρήση του επιρρήματος «αναδρομικά» μπορεί να προκαλέσει ερμηνευτικά προβλήματα. β) Εδώ προστίθεται το επίθετο «εργασίμων» (ημερών) για τον προσδιορισμό της προθεσμίας επίδοσης αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης στον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη αλλά και στον τρίτο κύριο ή τομέα του κατασχέντος, η οποία δεν υπάρχει στις διατάξεις του άρθρου 995 παρ. 1 και παρ. 2. γ) Για τις ουσιαστικού δικαίου (αυτοδίκαιες) συνέπειες της κατασχέσεως θα μπορούσε να μην απαιτείται και η ανωτέρω επίδοση (η οποία ούτως ή άλλως επιβάλλεται για το δικονομικό κύρος της κατάσχεσης), αλλά να αρκεί η σύνταξη εκθέσεων για την άρνηση του καθ' ου που ήταν παρών να παραλάβει την έκθεση. δ) Οι διαφορές που μπορεί να σημειωθούν στα διαδικαστικά έγγραφα κάθε εκτέλεσης (λ.χ. ως προς τον τόπο και το χρόνο του πλειστηριασμού, ή την περιγραφή του κατασχέντος, ή την αξία του, ή την τιμή πρώτης προσφοράς κ.λπ.) είναι πιθανό να προκαλέσουν πολλαπλασιασμό των δικών περί την εκτέλεση και κίνδυνο ακυροτήτων. ε) Για τη «μη αναζήτηση» εξόδων θα έπρεπε να επιλεγεί διατύπωση που να μην προκαλεί προβλήματα ως προς τις «προϋποθέσεις» της «προκαταβολής» των εξόδων και της «μη περάτωσης» της εκτέλεσης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 998

Επισημαίνεται αναφορικά με την παρ. 1 της διάταξης, ότι στις εφαρμοζόμενες διατάξεις του άρθρου 959 πρέπει να προστεθεί και αυτή της παρ. 5 που δεν υπάρχει λόγος να εξαιρεθεί από τον πλειστηριασμό ακινήτων. Η πρόταση αυτή έγινε δεκτή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 999

Στην παρ. 2 γίνεται παραπομπή και στην «προθεσμία» («αιτήσεως αλλαγής τόπου πλειστηριασμού») «κατά το άρθρο 959 παρ. 3» (που δεν προβλέπει πλέον κάτι παρόμοιο). Επιπροσθέτως υπογραμμίζεται ότι στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 3 η αναφορά στον ειρηγοδίκη (του τόπου της εκτελέσεως) πρέπει να αντικατασταθεί από αναφορά στο γραμματέα του ειρηνοδικείου, όπως στα άρθρα 995 παρ. 2 και 955 παρ. 2. Σημειώνεται εδώ ότι κατά το τελικό σχέδιο η διάταξη του άρθρου 999 το οποίο κατά βάση ρυθμίζει θέματα της προδικασίας και της δημοσιότητας του πλειστηριασμού ακινήτων, διαγράφηκε ολοκληρωτικά, ενώ αναγκαίες διατάξεις της μεταφέρθηκαν σε άλλα άρθρα της αναγκαστικής εκτέλεσης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1000

Σημειώνεται από σχολιαστές ότι οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων παρουσιάζουν συγγένεια προς τα θέματα που ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 1001 παρ. 2 και 1001Α' και για το λόγο αυτό πρέπει μάλλον να υπαχθούν όλες σε ένα άρθρο. Η προθεσμία της σχετικής αιτήσεως πρέπει να είναι σύντομη και να αφετηριάζεται από την επιβολή της κατασχέσεως. Επί του ιδίου θέματος συμπληρώνεται επιπροσθέτως ότι οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων μπορούν να παραμείνουν στο άρθρο 1000, αν και η χρησιμότητά τους μπορεί να αποδειχθεί πολύ περιορισμένη, ενόψει του εισαγόμενου συστήματος των περισσοτέρων κατασχέσεων. Εξ άλλου, ο όρος καταβολής των τυχόν εξόδων επίσπευσης του πλειστηριασμού (για τη χορήγηση της αναστολής) μπορεί να αλλιώνει τελικά την πρόβλεψη του άρθρου 997 παρ. 5 εδ. γ' ή να οδηγεί σε αφόρητο ανταγωνισμό των δανειστών και αντίστοιχη υπερβολική πίεση σε βάρος του οφειλέτη. Τέλος αρνητικά σχολιάζεται η επιμήκυνση της προθεσμίας κατάθεσης της αίτησης αναστολής του πλειστηριασμού.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1001Α

Επισημαίνεται ότι το τελευταίο εδάφιο της παρ. β' (: «η διάταξη του άρθρου 998 παρ. 3 εφαρμόζεται αναλόγως») δεν έχει πλέον λόγο ύπαρξης. Η παραπομπή διορθώθηκε και γίνεται πλέον στην ορθή διάταξη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1003

Η παραπομπή στο άρθρο 1003 παρ. 4 στην «ανάλογη εφαρμογή» των άρθρων 965 παρ. 4 έως 7 και 966 παρ. 1 έως 4, κρίνεται από σχολιαστές προβληματική, ενώψει κυρίως του νέου χρόνου διενέργειας του πλειστηριασμού και της νέας ημερομηνίας αυτού σε περίπτωση δήλωσης συνέχισης.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1004

Επισημαίνεται από σχολιαστές ότι εδώ δεν προβλέπεται ορισμός αντικλήτου, ούτε γίνεται παραπομπή σε «ανάλογη» εφαρμογή του άρθρου 970 εδ. δ'.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1006

Επισημαίνεται αναφορικά με την παρ. 4 της διάταξης, ότι διατάξεις της παραγράφου αυτής, οι οποίες αναφέρονται στην αναγγελία με ισχύ κατασχέσεως και στη δήλωση συνεχίσεως – υποκατάστασης κατά το άρθρο 973 παρ. 2 και 3 πρέπει να συνδυαστούν και με τη διάταξη του άρθρου 999 παρ. 5 που προβλέπει την εφαρμογή των άρθρων 972 και 973 στον πλειστηριασμό ακινήτων γενικότερα.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1007

Το άρθρο 1007 δεν τροποποιείται, προτείνεται όμως να συμπληρωθεί ότι με ποινή απαραδέκτου το δικόγραφο για την επιδίκαση της απαίτησης που κατατάχθηκε τυχαία κατατίθεται εντός 30 ημερών από την επίδοση της πρόσκλησης αναγγελθέντων δανειστών και η εκδίκαση της σχετικής υπόθεσης προσδιορίζεται κατά προτίμηση. Έτσι θα τακτοποιείται η εκκρεμότητα στον απαραίτητο χρόνο.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1009

Η προτεινόμενη τροποποίηση στο άρθρο 1009 για αποβολή του μισθωτή θεωρείται από μερίδα των σχολιαστών εσφαλμένη. Τούτο διότι κατά την άποψη τους δίνει το δικαίωμα στον υπερθεματιστή να διαρρήξει εμπορική μίσθωση, κατά παράβαση της γενικής αρχής ότι μεταβολή στο πρόσωπο του εκμισθωτή δεν λύει τη μισθωτική σύμβαση εφόσον αυτή προκύπτει από έγγραφο βέβαιης χρονολογίας (αρ. 614 Α.Κ.) και ο νέος κτήτορας του μισθίου υπεισέρχεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της μίσθωσης. Επιπλέον αντίκειται και στη διάταξη του αρ. 1005 παρ. 2 από την προκύπτει ότι η περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης είναι τίτλος εκτελεστός για την αποβολή του καθ' ού η εκτέλεση και των διαδόχων του και σε περίπτωση διαδοχής δυνάμει ενοχικής σχέσης (και άρα και μίσθωσης) εφόσον η διαδοχή επέλθει μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων αδιάφορο.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1021

Υπογραμμίζεται ότι πρέπει να επανεξετασθούν οι παραπομπές στις εφαρμοζόμενες στον «εκούσιο πλειστηριασμό» διατάξεις, καθώς στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται και διατάξεις που προτείνεται να καταργηθούν (βλ. λ.χ. άρθρα 960 και 1001 παρ. 1), ίσως δε και άλλες που αντικαθίστανται και στις οποίες δεν υπάρχει πλέον λόγος να γίνεται παρόμοια παραπομπή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1047

Επισημαίνεται από σχολιαστή ότι πλέον με το νέο σχέδιο καταργείται στην ουσία η προσωπική κράτηση, αφού προβλέπεται ότι η απόφαση που τη διατάξει δεν εκτελείται αν ο οφειλέτης βρίσκεται σε αδυναμία να εκπληρώσει τη χρηματική οφειλή του. Πότε ο οφειλέτης βρίσκεται σε αδυναμία δεν το λέει. Προτείνεται αντίστοιχα να γίνει κάποια περαιτέρω συμπλήρωση της διάταξης ή ακόμα και να καταργηθεί εντελώς αυτό το μέσο εκτέλεσης. Τέλος η εξαίρεση από την προσωπική κράτηση των κληρικών θεωρείται από τον ίδιο σχολιαστή παράλογη.